

Załącznik nr 2

do Uchwały Nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uczelnia Lingwistyczno-Techniczna w Przasnyszu, filia w Świeciu

Data przeprowadzenia wizytacji: **10-11.03.2022**

Warszawa, 2022

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	8
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	17
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	28
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	36
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	40
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	48
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	51
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	54
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	58
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	62
Zalecenia	64
5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	64

6. Załączniki:	68
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	68

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca dr hab. Alina Orłowska, członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej

członkowie:

1. dr hab. Beata Mikołajczyk, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
2. dr hab. Klaudia Łączyńska, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
3. mgr Beata Opala, członek Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. pracodawców
4. Karol Królikowski, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. Studentów
5. mgr Sara Zemczak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia na profilu praktycznym realizowanym w Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Przasnyszu, w filii w Świeciu została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. Ostatnią przeprowadzoną oceną kierunku była ocena powtórna, która odbyła się w roku akademickim 2015/2016. W jej rezultacie w Uchwale nr 403/2016 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 lipca 2016 r. wydało ocenę pozytywną. Uczelnia przedstawiła niekompletną dokumentację odnoszącą się do programu studiów, zasad realizacji praktyk zawodowych, organizacji procesu kształcenia, co uniemożliwiło dokonanie pełnego zakresu oceny programowej w odniesieniu do spełniania niektórych standardów jakości kształcenia PKA.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji.

Ocena została przeprowadzona w sposób zdalny, w jej trakcie wszystkie zajęcia odbywały się w formie zdalnej. Wszystkie spotkania odbyły się zgodnie z procedurami przy udziale wszystkich członków zespołu oceniającego.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami samorządu studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, zidentyfikowano dobre praktyki, sformułowano rekomendacje, o których Przewodnicząca zespołu oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	specjalizacja nauczycielska - językoznawstwo: 64,29% - pedagogika – 18,18% - literaturoznawstwo – 17,58%, specjalizacja tłumaczeniowa - językoznawstwo: 86,81% - literaturoznawstwo - 17,58% specjalizacja biznesowa / specjalizacja turystyczna – brak danych	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 182 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	210/7 ECTS - specjalizacja nauczycielska 630/21 ECTS - specjalizacja tłumaczeniowa specjalizacja biznesowa / specjalizacja turystyczna – brak danych	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	specjalności: - filologia angielska - filologia niemiecka specjalizacje: - nauczycielska w zakresie języka angielskiego lub języka niemieckiego - tłumaczeniowa w zakresie języka niemieckiego - biznesowa - turystyczna	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia	Studia niestacjonarne

	stacjonarne	
Liczba studentów kierunku	-	96
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów³	-	1386-1648 – specjalizacja nauczycielska 1641 – specjalizacja tłumaczeniowa specjalizacja biznesowa/specjalizacja turystyczna – brak danych
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	-	56 ECTS – specjalizacja nauczycielska 66 ECTS – specjalizacja tłumaczeniowa specjalizacja biznesowa/specjalizacja turystyczna – brak danych
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	-	94 ECTS – spec. nauczycielska 97 ECTS – spec. tłumaczeniowa specjalizacja biznesowa/specjalizacja turystyczna – brak danych
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	-	59 ECTS
Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{4,5}	- językoznawstwo: 51,67% - pedagogika – 32,5% - literaturoznawstwo 10%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	210/7 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	filologia angielska / specjalizacja nauczycielska	

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	-	67
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁶	-	950
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	-	38 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	-	78
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	-	78

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium niespełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium niespełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium niespełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium niespełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium niespełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium niespełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia w Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Przasnyszu filii w Świeciu jest wysoce niejasna i niespójna. Została określona w sposób bardzo ogólny: zakłada podniesienie umiejętności językowych studentów, a także kształcenie w zakresie specjalistycznego języka obcego oraz poszerzanie wiedzy merytorycznej. Koncepcja zakłada również kształcenie ułatwiające absolwentom funkcjonowanie na ogólnoeuropejskim i światowym rynku pracy. Takie dość ogólne stwierdzenia nie precyzują w sposób właściwy w jaki zakres kompetencji jest celem kształcenia. Nie jest zatem jasne, do jakiej wiedzy merytorycznej oraz szerokich kompetencji społecznych jest to odwołanie. Ponadto, kształcenie na kierunku, w założeniu Uczelni, umożliwia podjęcie pracy w charakterze nauczyciela języków obcych.

Ta niezwykle ogólnie sformułowana koncepcja kształcenia na kierunku o profilu praktycznym, zakładająca językowe przygotowanie studentów do sprawnego poruszania się po szeroko pojętym rynku pracy, jest w pełni zgodna z misją Uczelni, a w właściwie całkowicie powiela zapisy Strategii Rozwoju: „Głównym celem oferty dydaktycznej z zakresu dziedzin humanistycznych jest podwyższenie kompetencji językowych, kształcenie studentów w zakresie specjalistycznego języka obcego, poszerzenie wiedzy merytorycznej i umiejętności praktycznych. Uczelnia kładzie także nacisk na kształtowanie kompetencji społecznych, ułatwiających funkcjonowanie na ogólnoeuropejskim i światowym rynku pracy”.

Ponadto koncepcja kształcenia poza dyscyplinami, do których w sposób niejasny odnosi się przyporządkowano kierunek, także do innych, np. nauki o kulturze i religii – jednakże nie wskazano miejsca i roli tych dyscyplin w kształceniu na kierunku filologia.

Stwierdzić należy, że tak wyrażony cel kształcenia jest mało wyrazisty i niespecyficzny dla kierunku filologia. Tego typu założenia w stosunku do wiedzy i umiejętności osiągane są przez absolwentów większości kierunków humanistycznych.

Zgodnie z koncepcją kształcenia kształcenie językowe na kierunku w zakresie języka kierunkowego prowadzi do osiągnięcia poziomu biegłości C1 według ESOKJ na studiach I stopnia, natomiast do poziomu biegłości C2 według ESOKJ na studiach stopnia II.

W ramach kierunku oferowane są cztery specjalizacje: nauczycielska, tłumaczeniowa, specjalizacja biznesowa i specjalizacja turystyczna. W koncepcji kształcenia nie wskazano jasno katalogu zawodów, do których specjalizacje te mają przygotować studentów. O ile w przypadku specjalizacji nauczycielskiej i tłumaczeniowej, taki katalog jest oczywisty, to w przypadku pozostałych dwóch specjalizacji takiej jasności nie ma. Brak jest jakichkolwiek informacji, do pełnienia jakich ról zawodowych przygotowują studentów studia na ocenianym kierunku. Ta generyczna koncepcja kształcenia dla studiów o profilu praktycznym, w której nie precyzuje się w sposób odpowiedni katalogu zawodów, do wykonywania których przygotowywać ma kierunek, rzutuje na prawidłowe zdefiniowanie celów kształcenia, które stają się niejasne i nieswoiste.

Koncepcja kształcenia w odniesieniu do przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie odpowiada standardowi kształcenia nauczycieli, ponieważ w przypadku studiów pierwszego stopnia obejmuje ona przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej oraz w klasach IV-VIII szkoły ponadpodstawowej, podczas gdy zgodnie z ust. 1.2. odnoszącego się do nauczyciela przedmiotu załącznika nr 1 do Rozporządzenia MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019 poz. 1450 z późn. zm.) standard ten nie ma zastosowania do kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej. Uczelnia może założyć wyposażenie studentów w kompetencje do nauczania dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym np. w szkołach językowych, nie może jednak wiązać tego przygotowania z kwalifikacjami do wykonywania zawodu nauczyciela. Przygotowanie to nie może też odbywać się w ramach godzin i liczby punktów ECTS określonych standardem dla zajęć z zakresu przygotowania psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego.

Dla kierunku nie został przejęty program studiów spełniający wymagania określone w art. 67 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą. Kierunek w Uczelni funkcjonuje na podstawie kilku aktów prawnych, które nie w pełni opisują program studiów. Nie określono m.in.

- harmonogramu realizacji programu studiów dla studiów drugiego stopnia;
- harmonogramu realizacji programu studiów dla specjalizacji biznesowej oraz turystycznej na studiach pierwszego stopnia;
- harmonogramu programu studiów dla specjalności filologia rosyjska na studiach pierwszego i drugiego stopnia, na którą Uczelnia prowadzi rekrutację.

Ponadto przedstawione przez Uczelnię dokumenty są niespójne terminologicznie w odniesieniu do nazw specjalizacji.

Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych nie spełnia wymagań określonych w art. 53 ust. 1 ustawy, ponieważ do dyscyplin naukowych nie został przyporządkowany kierunek, lecz wybrane prowadzone na nim specjalizacje. O ile wskazane w tym przyporządkowaniu dyscypliny

naukowe językoznawstwo i literaturoznawstwo są właściwe dla kierunku filologia, to dyscyplina naukowa pedagogika nie stanowi teoretycznych podstaw tego kierunku, lecz obejmuje wiedzę związaną z uwarunkowaniami działalności zawodowej związanej z kierunkiem, w ramach której studenci w przypadku studiów pierwszego stopnia nie osiągną w zaawansowanym stopniu wiedzy dotyczącej wybranych faktów, obiektów zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne kierunku. Analogicznie w przypadku studiów drugiego stopnia w odniesieniu do wiedzy na poziomie pogłębionym.

Przyporządkowanie to nie jest też zgodne z koncepcją kształcenia, która zakłada osiągnięcie przez studentów przedmiotowej i metodologicznej wiedzy nie tylko w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa, ale też nauk o kulturze i religii, wskazujące na istotną rolę dla studiów na tym poziomie kolejnej dyscypliny – nauk o kulturze i religii („po ukończeniu studiów drugiego stopnia, student posiada szczegółową i operacyjną znajomość specyfiki przedmiotowej i metodologicznej w dziedzinie językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa”).

O ile przyporządkowanie do językoznawstwa oraz literaturoznawstwa nie budzi zastrzeżeń, ponieważ dyscypliny te w sposób naturalny tworzą teoretyczne podstawy filologii, ich udział procentowy jest nieprawidłowy, co wynika z błędnego identyfikowania na poziomie koncepcji kształcenia zdobywanych przez studentów kompetencji językowych (kształcenie w ramach tzw. praktycznej nauki języka) w zakresie czytania, pisanie lub mówienia z wiedzą i kompetencjami w dyscyplinie językoznawstwo. Ponadto, należy podkreślić, iż w koncepcji kształcenia dla kierunku nie odniesiono się w żaden sposób, oprócz podania procentowego udziału dyscyplin, do roli tych dyscyplin w kształceniu filologicznym, a także nie uwypuklono wiodącej roli językoznawstwa.

Brak informacji dotyczących specjalizacji biznesowej oraz turystycznej uniemożliwia ocenę czy uwzględniają one postępy w – bardzo ogólnie wskazanych – obszarach działalności zawodowych. W przypadku specjalizacji tłumaczeniowej koncepcja kształcenia nie uwzględnia choćby kształcenia studentów w zakresie CAT, które to narzędzia stały się niezbędnym narzędziem pracy współczesnego tłumacza. Koncepcja kształcenia nauczycielskiego jest zgodna ze standardami kształcenia w tym zakresie, zatem uwzględnia postęp w tym obszarze działalności zawodowej.

Koncepcja kształcenia w ogólny sposób odnosi się do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, tj. podkreśla się w niej, że „uczelnia dąży do profesjonalnego rozwoju studenta w powiązaniu z potrzebami otoczenia”, a znajomość języka angielskiego i niemieckiego jest najbardziej poszukiwana przez pracodawców. Natomiast sama konstrukcja programu studiów nie odnosi się do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. W ramach programu studiów powołano do życia – zgodnie z informacjami przedstawicieli Uczelni na podstawie analizy potrzeb rynku – aż cztery specjalizacje, z czego dwie (specjalizacja biznesowa oraz specjalizacja turystyczna) z powodu braku zainteresowania pośród kandydatów nigdy nie zostały uruchomione. Także specjalizacja tłumaczeniowa nie w pełni wpisuje się w oczekiwania i potrzeby otoczenia, w bieżącym roku akademickim rozpoczęto realizację tej specjalności na roku pierwszym jedynie w ramach specjalności filologia niemiecka. Do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego odnosi się tylko specjalizacja nauczycielska. Świadczy o tym zarówno stabilna liczba kandydatów na obu obecnie realizowanych specjalnościach językowych (język angielski i język niemiecki) oraz zainteresowanie specjalizacją nauczycielską (właściwie tylko tą) interesariuszy zewnętrznych.

Interesariusze wewnętrzni, studenci i nauczyciele akademicy, mieli nikły wpływ na kształt koncepcji kształcenia. Nauczyciele akademicy, zgodnie z informacjami podanymi na spotkaniu zespołu oceniającego z tą grupą interesariuszy wewnętrznych, nie współtworzyli koncepcji kształcenia, nie

formułowali efektów uczenia się, nie konstruowali programu studiów. Wypracowana w zespole programowym kierunku oraz Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia koncepcja nie była z nimi konsultowana. Ogół studentów pośrednio wpływa na kształt programu studiów poprzez ocenianie poszczególnych zajęć w ankietach. Dwoje studentów jest także członkami komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia. Interesariusze zewnętrzni wyrażają swoje opinie jedynie w odniesieniu do specjalizacji nauczycielskiej. Nie przedstawiono jednak konkretnych wniosków płynących z opiniowania koncepcji kształcenia czy przykładów rekomendacji interesariuszy, które zostały uwzględnione przy tworzeniu koncepcji kształcenia.

Niejasna jest rola w koncepcji kształcenia nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zgodnie z informacjami władz Uczelni kształcenie na kierunku filologia prowadzone jest w sposób tradycyjny, nie odbywa się w sposób systemowy w formie kształcenia zdalnego objętym programem studiów. Jednocześnie na stronie internetowej Uczelni widnieją informacje, że Uczelnia Lingwistyczno-Techniczna w Przasnyszu prowadzi studia „w formie stacjonarnej, niestacjonarnej oraz niestacjonarnej (studia online). W trybie niestacjonarnym studia odbywają się w formie zjazdów weekendowych (sobota, niedziela). Studia niestacjonarne I i II stopnia prowadzone są z użyciem metod pracy zdalnej i na odległość”. Uczelnia przygotowana jest do prowadzenia zajęć w formie zdalnej.

Efekty uczenia się dla kierunku filologia są częściowo zgodne z koncepcją i celami uczenia się sformułowanymi dla kierunku. Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się odzwierciedlają w pełni mało specyficzne i nieprecyzyjne cele kształcenia. W przypadku studiów I stopnia efekty uczenia się zakładają zdobywanie przez studentów wiedzy i umiejętności zorientowanych na zastosowania praktyczne w „działalności zawodowej związanej z kierunkiem filologa” (np. „zna w stopniu zaawansowanym metody i teorie stanowiące podstawową wiedzę z zakresu językoznawstwa i rozumie praktyczne możliwości zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem filologia” K1P_W01) lub po prostu „praktycznych sposobów wykorzystania wiedzy” („ma świadomość kompleksowej natury języka, jego akwizycji i zmienności historycznej oraz praktycznych sposobów wykorzystania tej wiedzy” - K1P_W09). Efekty definiują także kompetencje związane z nie scharakteryzowanym bliżej „wykonywaniem zawodu” („jest gotów prawidłowo identyfikować i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodu” - K1P_K06) czy z nie sprecyzowanymi „typowymi zadaniami zawodowymi” („jest gotów aktywnie i samodzielnie podejmować typowe zadania zawodowe” - K1P_K07). Żaden z efektów nie opisuje o jaką konkretnie działalność zawodową chodzi. Podobne niespecyficzne i bardzo szerokie znaczeniowo zapisy znalazły się wśród efektów uczenia się sformułowanych dla studiów II stopnia. W ich zestawie wskazuje się tylko na praktyczne możliwości zastosowania wiedzy „w działalności zawodowej” (np. „zna w stopniu pogłębionym metody i teorie stanowiące zaawansowaną wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i rozumie praktyczne możliwości zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej” - K2P_W02) oraz, stosując zapisy jeszcze szersze, mowa jest o „celach związanych z podejmowaniem działań profesjonalnych” (np. „samodzielnie lub grupowo planuje i realizuje projekty, biorąc pod uwagę uwarunkowania związane z wybraną sferą działalności zawodowej, ma elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z podejmowaniem działań profesjonalnych” - K2P_U04) lub „instytucjach związanych z wybraną sferą działalności zawodowej” (np. „ma pogłębioną wiedzę o metodyce wykonywania działań, stosowanej w instytucjach związanych z wybraną sferą działalności zawodowej” - K2P_W10).

O ile efekty uczenia się dla kierunku odnoszą się w sposób generyczny do zastosowania wiedzy i umiejętności w sferach działalności zawodowej, efekty sformułowane dla poszczególnych zajęć nie są

w pełni zgodne z profilem praktycznym. W przypadku kilku zajęć żaden z efektów nie wykazuje powiązania z praktycznym profilem kierunku: np. zajęcia *historia literatury niemieckojęzycznej 1* i *historia literatury niemieckojęzycznej 2* czy *historia i realioznawstwo krajów obszaru języka angielskiego/niemieckiego*. Takich powiązań nie wykazują również efekty uczenia się dla *seminarium dyplomowego* na poziomie studiów II stopnia: efekt „posiada wiedzę z zakresu językoznawstwa prowadzącą do wybranej specjalizacji w tej dziedzinie” (SEM1_W1) jest szczególnie rażący, gdyż odnosi się do generycznego efektu uczenia się „posiada wiedzę z zakresu językoznawstwa prowadzącą do wybranej specjalizacji w tej dziedzinie” (K2P_W01) akcentującego możliwości zastosowania wiedzy językoznawczej w działalności zawodowej, a także efektu uczenia się „posiada wiedzę z zakresu metodologii badawczej w obrębie językoznawstwa potrzebną do opracowania wybranego tematu pracy” (SEM1_W2), który powiązany jest z kierunkowym efektem, „ma pogłębioną wiedzę o metodyce wykonywania zadań, stosowanej w instytucjach związanych z wybraną sferą działalności zawodowej” (K2P_W10), a także efektem „potrafi samodzielnie dobierać metody badawcze oraz konstruować narzędzia niezbędne do opracowania naukowego wybranego tematu pracy” (SEM1_U2) prowadzącym do realizacji generycznego efektu uczenia się w brzmieniu „umie wykorzystywać poznaną wiedzę i rozwijać umiejętności profesjonalne związane z wybraną sferą działalności zawodowej” (K2P_U03). Natomiast w przypadku zajęć *gramatyka kontrastywna* czy *komunikacja międzykulturowa* w zestawie efektów uczenia się wskazuje się na zastosowanie wiedzy i umiejętności tylko w zawodzie nauczyciela. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy i kompetencji są zgodne z charakterystykami drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji w odniesieniu do studiów pierwszego oraz na poziomie 7 PRK w odniesieniu do studiów drugiego stopnia. Brak jest odniesień do odpowiednich charakterystyk 6. poziomu (wykorzystanie wiedzy wykonywaniu zadań „w warunkach nie w pełni przewidywalnych”, a także wykonywaniu zadań „typowych” dla działalności zawodowej) oraz 7. poziomu PRK (wykorzystanie wiedzy przy „innowacyjnym” wykonywaniu zadań „w nieprzewidywalnych warunkach”).

Ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się nie są także w pełni specyficzne dla kierunku, ponieważ nie wszystkie z efektów uczenia się wskazują precyzyjnie na dyscyplinę / dyscypliny naukowe, które są ich przedmiotem: przykładowo efekty dla studiów I stopnia. Ponadto w zapisach w dokumentacji przedstawionej przez Uczelnię znajdują się niejasne znaczeniowo sformułowania dotyczące „języka dyscypliny” - „student potrafi przygotować prace pisemne w języku dyscypliny, z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych, a także różnych źródeł ich pochodzenia” (K1P_U06) oraz „student potrafi przygotować prace pisemne w języku dyscypliny, z wykorzystaniem zaawansowanych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł” (K2P_U09), a także efekty dla studiów II stopnia - „student zna język danej dyscypliny na poziomie zgodnym z opisem standardy kształcenia językowego dla studiów filologicznych drugiego stopnia (C2)” (K2P_W04). Efekt K2P_W04 nie precyzuje, czym jest wymieniony „standard kształcenia filologicznego”. Za niespecyficzny uznać należy także efekt K1P_K04, w którym mowa jedynie ogólnie „o wykorzystaniu wiedzy z zakresu różnych dziedzin nauki” bez sprecyzowania, jakie dziedziny nauki są dla kształcenia istotne. Podobny brak określenia dyscyplin naukowych odnaleźć można także w efektach uczenia się sformułowanych dla poszczególnych zajęć, np. zajęcia *przedsiębiorczość dla filologów* („jest gotów działać w sposób przedsiębiorczy i profesjonalny, inicjować działania a rzecz interesu publicznego, wykorzystując wiedzę z zakresu różnych dziedzin nauki” - PF_K4), zajęcia *kompetencje społeczne i przedsiębiorczość* („jest gotów działać w sposób przedsiębiorczy i profesjonalny, inicjować działania a rzecz interesu publicznego, wykorzystując wiedzę z zakresu różnych dziedzin nauki” - KS_K4).

W zakresie praktycznych zastosowań wiedzy i kształtowania praktycznych umiejętności zawodowych nie wszystkie efekty uczenia się definiują właściwe dla kierunku obszary działalności zawodowej, a tym samym nie opisują umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności zawodowej właściwej dla kierunku. W efektach pojawiają się w sposób niekonsekwentny sformułowania typu: „działalność zawodowa” / „działalność zawodowa związana z kierunkiem filologia” / „wykonywanie zawodu”, czy „praktyczne sposoby wykorzystania wiedzy praktycznej”, ale nie wiadomo, o jaką działalność zawodową chodzi, tym bardziej, że w innych efektach (także zajęć nienależących do zajęć specjalnościowych, jak np. zajęcia *gramatyka kontrastywna* czy *kształcenie na odległość – metody i techniki*) wymienione zostały obszary działalności zawodowej nauczyciela.

Efekty uczenia się dla kierunku w jasny sposób opisują wiedzę i umiejętności z zakresu komunikowania się w języku obcym i definiują poziom biegłości językowej według ESOKJ: odpowiednia jako poziom C1 dla studiów I i C2 dla studiów II stopnia. Jednak nie nazywają eksplicitnie języków „kierunkowych”. Dodać należy, że w dokumentacji kierunku nie znaleziono żadnych zapisów dotyczących języków poszczególnych specjalności, które uzupełniałyby w tym zakresie efekty uczenia się. Skutkuje to następującymi, nieprecyzyjnymi zapisami: efekty „student potrafi przygotować prace pisemne w języku dyscypliny, z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych, a także różnych źródeł ich pochodzenia” (K1P_U06), „student potrafi przygotować prace pisemne w języku dyscypliny, z wykorzystaniem zaawansowanych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł” (K2P_U09), „potrafi przygotować wystąpienie ustne w języku obcym, brać udział w debacie, przedstawiać i oceniać opinie, oraz dyskutować o nich, z wykorzystaniem różnych źródeł” (K1_U09). Dotyczy to także efektów sformułowanych dla studiów II stopnia: „student zna język danej dyscypliny na poziomie zgodnym z opisem standardy kształcenia językowego dla studiów filologicznych drugiego stopnia (C2)” (K2P_W04) oraz „potrafi przygotować wystąpienie w języku obcym, prowadzić debatę, przedstawić i oceniać opinie, oraz dyskutować o nim, z wykorzystaniem różnych źródeł” (K2P_U10). Wszystkie te efekty uczenia się posiłkują się nieznany i nieokreślonym przez Uczelnię sformułowaniem „język dyscypliny”, na co wskazano wyżej.

Wśród efektów dla kierunku uwzględniono również efekt (K1P_U10), który mówi o osiągnięciu przez studentów poziomu B2 według ESOKJ w zakresie drugiego języka obcego, niebędącego językiem studiów.

Wiele efektów na poziomie poszczególnych zajęć sformułowanych zostało w sposób nieprawidłowy: przede wszystkim efekty zostały sformułowane w bardzo ogólny, przejawia się to w szczególności powielaniem w zestawie efektów uczenia się sformułowanych dla poszczególnych zajęć efektów zdefiniowanych dla kierunku. Dotyczy to bardzo dużej liczby zajęć, np. zajęcia *praktyczna nauka języka angielskiego – gramatyka*, *praktyczna nauka języka angielskiego – słuchanie i mówienie*, *praktyczna nauka języka angielskiego – fonetyka* (specjalizacja nauczycielska), *praktyczna nauka języka angielskiego – umiejętności zintegrowane*, *praktyczna nauka języka niemieckiego – gramatyka 2* (specjalizacja nauczycielska), *praktyczna nauka języka angielskiego – słuchanie i mówienie 2*, *praktyczna nauka języka angielskiego - fonetyka 2*, *praktyczna nauka języka angielskiego - umiejętności zintegrowane 2*, *praktyczna nauka języka angielskiego – gramatyka 3*, *praktyczna nauka języka angielskiego – słuchanie i mówienie 3*, *praktyczna nauka języka angielskiego – umiejętności zintegrowane 3*, *praktyczna nauka języka angielskiego – tłumaczenia*, *praktyczna nauka języka niemieckiego – umiejętności zintegrowane 1*, *praktyczna nauka języka niemieckiego – umiejętności zintegrowane 2*, *praktyczna nauka języka niemieckiego – umiejętności zintegrowane 3*, *praktyczna nauka języka niemieckiego pisanie akademickie*.

Ponadto dla różnych zajęć określono te same efekty uczenia się (dotyczy zarówno liczby jak i sformułowań), np. zajęcia *praktyczna nauka języka angielskiego – pisanie i czytanie*, także *praktyczna nauka języka angielskiego - pisanie i czytanie 2*, a także *praktyczna nauka języka angielskiego – umiejętności zintegrowane* oraz *praktyczna nauka języka angielskiego – umiejętności zintegrowane 2* i *praktyczna nauka języka angielskiego – umiejętności zintegrowane 3*, *praktyczna nauka języka angielskiego – gramatyka*, *praktyczna nauka języka angielskiego – gramatyka 2* oraz *praktyczna nauka języka angielskiego – gramatyka 3*, *PNJA – słuchanie i mówienie*, *PNJA – słuchanie i mówienie 2*, *praktyczna nauka języka angielskiego – słuchanie i mówienie 3*, *praktyczna nauka języka niemieckiego – gramatyka 1*, *praktyczna nauka języka niemieckiego – gramatyka 2* i *praktyczna nauka języka niemieckiego – gramatyka 3*.

Kolejną nieprawidłowość stanowi wadliwe powiązanie efektów uczenia się odniesionych do niektórych zajęć z ogólnymi założonymi dla kierunku efektami uczenia się. np. efekt „zna w stopniu zaawansowanym metody i teorie stanowiące podstawową wiedzę z zakresu przedsiębiorczości i rozumie praktyczne możliwości zastosowanie tej wiedzy w działalności zawodowej” (PF_W1) w ramach zajęć *przedsiębiorczość dla filologów* odnosi się do efektu, w którym mowa jest o wiedzy z zakresu językoznawstwa (K1P_W01). Do tego samego efektu odniesiono w ramach zajęć *kompetencje społeczne i przedsiębiorczość* efekt „zna w stopniu zaawansowanym metody i teorie stanowiące podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki i rozumie praktyczne możliwości zastosowanie tej wiedzy w działalności zawodowej” (KS_W1).

Wyżej wymienione nieprawidłowości w sposobie formułowania efektów uczenia się powodują brak możliwości skutecznego ich zweryfikowania.

Nie zostały określone szczegółowe efekty uczenia się dla zajęć w ramach specjalizacji biznesowej oraz turystycznej.

W przypadku kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela Uczelnia określiła uszczegóławiające generycznie sformułowane ogólnie założone dla kierunku efekty uczenia się w zakresie specjalizacji nauczycielskiej. Efekty te stanowią przeniesienie ogólnych efektów uczenia się określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela. Zostały one sformułowane wspólnie dla studiów I i II stopnia, co jest niewłaściwe, ponieważ studia te mogą być prowadzone tylko według odrębnych programów studiów, których element stanowią efekty uczenia się. Takie sformułowanie efektów uczenia się dla specjalizacji nauczycielskiej nie uwzględnia przyjętego w koncepcji kształcenia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela podziału na etapy edukacyjne.

Efekty uczenia się na studiach I stopnia zdefiniowane w ramach kształcenia nauczycieli obejmują pełen zakres szczegółowych efektów uczenia się określonych standardem, które, z kolei, są powiązane z generycznymi dla nich efektami uczenia się dla kierunku, ale odnoszą się obok przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela w klasach IV-VIII szkoły podstawowej także do niewłaściwego etapu edukacyjnego: przedszkola i nauczania wczesnoszkolnego. Ponadto, na studiach I stopnia, w przypadku zajęć dwusemestralnych (np. *psychologia*) nie zróżnicowano efektów uczenia się osiąganych w różnych semestrach, chociaż zajęcia te zaliczane są osobno. W efekcie, studenci osiągają dwukrotnie takie same efekty i są za to dwukrotnie oceniani.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach II stopnia nie zostały określone.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1²(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Nie sformułowano jasnej i homogenicznej koncepcji kształcenia na kierunku. Cele stawiane przed kształceniem na kierunku filologia są bardzo ogólnikowe i niespecyficzne dla kształcenia filologicznego. Ofertę dydaktyczną zorientowano głównie na podnoszeniu umiejętności językowych oraz na rozwoju kompetencjach społecznych, lecz bez ukierunkowania na konkretne sprawności i kompetencje potrzebne do wykonywania określonych zawodów. Koncepcja kształcenia nie odpowiada na rzeczywiste potrzeby rynku pracy. Nie wskazano – poza zawodem nauczyciela i tłumacza - wyraźnego wykazu zawodów, do wykonywania których przygotowuje kształcenie na kierunku. Taka ogólnie nakreślona koncepcja i cele kształcenia są zgodne z strategią rozwoju Uczelni. Uchwała Senatu ustalająca plan studiów wykazuje istotne wady prawne:

- nie zawiera zestawu efektów uczenia się dla kierunku,
- ustala jeden program studiów realizowany zarówno w siedzibie uczelni jak i w poza nią,
- nie ustala programu studiów II stopnia,
- nie wskazuje na specjalności językowe,
- zawiera nieścisłości i niekonsekwencje dotyczące poszczególnych specjalizacji.

Kierunek przyporządkowano w zasadzie do dwóch dyscyplin naukowych: językoznawstwa i literaturoznawstwa i to przyporządkowanie jest merytorycznie właściwe dla kształcenia filologicznego. Jedną z czterech specjalizacji (specjalizację nauczycielską) przypisano także do pedagogiki łamiąc ustawową zasadę, iż to kształcenie na kierunku, a nie specjalizacji zostaje przyporządkowane do dyscyplin(y) naukowej.

Interesariusze zewnątrzni i wewnątrzni (studenci, ogół nauczycieli akademickich) - poza doskonaleniem specjalizacji nauczycielskiej - nie mają wpływu na tworzenie oraz rozwój koncepcji kształcenia na kierunku.

Efekty uczenia odzwierciedlają generyczną koncepcję kształcenia, nie wskazują – poza efektami dla specjalizacji nauczycielskiej - konkretnych sfer czy kontekstów zawodowych, których mają dotyczyć. Nie odpowiadają też profilowi praktycznemu, zarówno na poziomie kierunku, jak i na poziomie specjalizacji. Efekty nie opisują - w sposób trafny, specyficzny, realistyczny oraz pozwalający na stworzenie adekwatnego systemu weryfikacji - wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które mają być osiągnęte przez studentów. Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć nie są uszczegółowione i w bardzo licznych przypadkach powielają te sformułowane dla kierunku.

Koncepcja kształcenia dotycząca przygotowania do zawodu nauczyciela nie jest zgodna ze standardem, gdyż odnosi się na studiach I stopnia do niewłaściwego etapu edukacyjnego. Nie sformułowano efektów uczenia się w zakresie kształcenie przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela na poziomie studiów II stopnia.

²W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika ze zdiagnozowanych w opisie stanu faktycznego nieprawidłowości dotyczących:

1. zbyt dużego stopnia ogólności i niespójności koncepcji kształcenia na kierunku filologia;
2. nieuwzględnienia praktycznego zastosowania wiedzy w przygotowaniu do działalności zawodowej związanej z kierunkiem w obrębie dyscyplin, do których kierunek został przyporządkowany;
3. niezgodnej ze standardem kształcenia nauczycieli koncepcji kształcenia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela;
4. niezgodnego z ustawą oraz niewłaściwego merytorycznie sposobu przypisania kierunku do dyscyplin naukowych;
5. prowadzenia tego samego kierunku studiów w oparciu o ten sam program studiów w siedzibie głównej Uczelni i w jej filii;
6. niespełnienia przez program studiów I i II stopnia wymagań określonych w Ustawie;
7. ogólnego formułowania efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć, które nie określają specyficznego zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które powinny być podczas tych zajęć osiągnięte przez studentów;
8. sformułowania efektów uczenia się w sposób niezrozumiały;
9. braku szczegółowych efektów uczenia się dla specjalizacji biznesowej i turystycznej;
10. nieweryfikowalności tych efektów uczenia się, które zostały określone w sposób niejasny i niezrozumiały;
11. sformułowania wspólnych dla specjalizacji nauczycielskiej dla studiów I i II stopnia efektów uczenia się uszczegóławiających ogólne założone dla kierunku efekty uczenia się;
12. uwzględnienia w efektach uczenia się dla zajęć na specjalizacji nauczycielskiej na studiach I stopnia kompetencji do nauczania w przedszkolu i w klasach I-III szkoły podstawowej.;
13. nieokreślenia szczegółowych efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela dla studiów II stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kształcenie na kierunku filologia zawiera treści z “przedmiotów kierunkowych” (zajęcia *praktyczna nauka języka kierunkowego* oraz *praktyczna nauka drugiego języka obcego*, zajęcia z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa), “przedmiotów uzupełniających” (zajęcia *zasady BHP, technologie informacyjne, ochrona własności intelektualnej* itd.) oraz “przedmiotów

specjalizacyjnych”. Przygotowanie zawodowe w założeniu Uczelni zapewnione jest przez realizację kształcenia w obrębie modułów specjalizacyjnych: specjalizacji nauczycielskiej, specjalizacji tłumaczeniowej, specjalizacji biznesowej oraz specjalizacji turystycznej. W przypadku specjalizacji biznesowej oraz turystycznej nie można ocenić treści programowych, gdyż Uczelnia nie przedstawiła sylabusów zajęć je tworzących.

Treści programowe na kierunku filologia na poziomie studiów I i II stopnia tylko częściowo odpowiadają bardzo ogólnie sformułowanej koncepcji kształcenia oraz efektom uczenia się. Odwołują się one do dyscyplin naukowych, do których kierunek został przyporządkowany, lecz nie odzwierciedlają wiodącej roli językoznawstwa. W programie studiów I stopnia występują tylko cztery zajęcia, w których obecne są treści o ewidentnym charakterze językoznawczym i są to: *gramatyka opisowa języka angielskiego/niemieckiego*, *wstęp do językoznawstwa*, *językoznawstwo ogólne*, *gramatyka kontrastywna*, w łącznym wymiarze 23 punktów ECTS. Treści, które przypisać można do dyscypliny literaturoznawstwo (i nauki o kulturze i religii) pojawiają się w sylabusach trzech zajęć (*wstęp do analizy tekstów kultury i literatury angielskiego/niemieckiego obszaru językowego*, *historia literatury anglojęzycznej/niemieckojęzycznej*, *historia i realioznawstwo krajów obszaru języka angielskiego/niemieckiego*), w łącznym wymiarze punktów 24 ECTS co prowadzi do stwierdzenia, że treści programowe nie są zgodne z proporcjami przyporządkowania kierunku do dyscyplin.

Treści programowe dla poszczególnych zajęć sformułowano jako zestaw zagadnień, realizowanych chronologicznie podczas każdego z kolejnych zajęć. Zakres treści programowych dla poszczególnych zajęć podawany jest najczęściej hasłowo jako spis zagadnień tematycznych. Przykładowo dla zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego – gramatyka* treści sformułowano w następujących punktach: „rzeczownik, rodzaj męski oraz żeński rzeczownika, formy dopełniacza; przedimek określony i nieokreślony, przymyki czasu, przymyki miejsca, wykorzystanie przymków; zaimki osobowe i dzierżawcze, zaimki zwrotne oraz distributive, quantitative pronouns, interrogative pronouns; przymiotniki – forma i użycie, stopniowanie i zdania porównawcze; przysłówki – forma i użycie oraz stopniowanie; czasownik have oraz wprowadzające it”; dla zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego – słuchanie i mówienie* treściami kształcenia są hasłowo wskazane tzw. kręgi tematyczne, np. „Mój wymarzony dom; Życie na wsi; Osobowość człowieka; Bycie singlem; Praca; Praca dawniej i dziś”; w przypadku zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego – fonetyka* skrótowość zapisu treści jest szczególnie widoczna: „The production of speech sounds, Phonetic symbols and pronunciation, Long vowels, Short vowels, /ɪ i:/, / e æ/, /ɒ ɔ:/, / ʌ ɑ:/” itd. Przykłady te pokazują wyraźnie, że przynajmniej dla części zajęć informacje, które mają stanowić treści programowe ograniczone zostały do elementów wiedзовych, pomijając treści powiązane z kategoriami umiejętności oraz kompetencji społecznych. Osobnym problemem jest sformułowanie zakresu treści programowych w sposób niekonsekwentny i przypadkowy, zapisy w kartach przedmiotów bardzo różnie przedstawiają treści programowe, widoczne są różnice ich relacji do efektów uczenia się oraz koncepcji kształcenia. Niektóre niekonsekwencje w sformułowaniu treści programowych wymienione zostały poniżej:

- treści programowe podane zostały w formie definicji zakładanych umiejętności (*praktyczna nauka języka angielskiego – umiejętności zintegrowane*: „analiza tekstów (najnowsze artykuły prasowe); słuchanie i analiza tekstu słyszanego (dyktanda); elementy translatoryki (tłumaczenie fragmentów artykułów z prasy metoda konsekwentna lub/i a vista); tworzenie dialogów, formułowanie wypowiedzi ustnych i pisemnych na zadany temat, komentowanie i analiza bieżących wydarzeń na świecie, wyrażanie własnego zdania i opinii, korzystanie z dostępnych źródeł w celu zdobywania informacji, zastosowanie poznanych umiejętności w

sytuacjach typowych i nietypowych, rozpoznawanie stylów i rejestrów językowych, rozwijanie płynności wypowiedzi“).

- treści programowe zawierają charakterystykę docelowych umiejętności oraz ich zastosowania (*gramatyka opisowa języka niemieckiego 1*: “Przedmiot i metody gramatyki opisowej. Podział kompetencji gramatycznych na morfologiczne i składniowe. Stosowanie nabytych kompetencji na lekcjach języka obcego oraz w praktyce przekładu”).
- wśród treści programowych pojawiają się inne elementy, np. formy pracy dydaktycznej (*praktyczna nauka języka angielskiego – pisanie i czytanie*: “praca z tekstem – test wyboru, czytanie – testy wyboru, czytanie i pisanie – krótkie”).

Ponadto treści programowe niektórych zajęć powtarzają się w całości, np. *praktyczna nauka języka angielskiego – pisanie i czytanie* oraz *praktyczna nauka języka angielskiego – pisanie i czytanie 2*, *praktyczna nauka języka angielskiego – umiejętności zintegrowane*, *praktyczna nauka języka angielskiego – umiejętności zintegrowane 2*, *praktyczna nauka języka angielskiego – umiejętności zintegrowane 3*.

Treści programowe proponowane na kierunku filologia nie są kompleksowe. Brak kompleksowości treści jest szczególnie zauważalny w odniesieniu do zajęć językoznawczych (a więc kluczowych z punktu widzenia przyporządkowania kierunku do dyscyplin). Jak zostało wspomniane powyżej, w programie studiów uwzględniono cztery kursy o typowo językoznawczym charakterze, z czego jeden, *gramatyka opisowa języka angielskiego/niemieckiego* oraz *językoznawstwo ogólne* są zajęciami najbardziej podstawowym, zawierającymi ważne treści ogólne dotyczące opisu języka. Dwa pozostałe kursy (*wstęp do językoznawstwa*, *gramatyka kontrastywna*) uzupełniają podstawową wiedzę o języku przekazując treści przede wszystkim o charakterze teoretycznym. W programie studiów brakuje przede wszystkim kluczowych treści z zakresu językoznawstwa stosowanego, prezentującymi treści najnowsze z zakresu np. lingwistyki języków specjalistycznych, lingwistyki dyskursu, lingwistyki kulturowej czy lingwistyki tekstu, a także takich, w których wskazywano by na relacje współczesnego językoznawstwa z innymi dyscyplinami nauki.

W zakresie przygotowania zawodowego na studiach I stopnia nie zostały określone treści programowe dla specjalizacji biznesowej oraz turystycznej.

Problemem zasadniczym dotyczącym treści programowych w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela na studiach I stopnia jest zaplanowanie w tych treściach przygotowania, w ramach realizacji standardu, do nauczania na niewłaściwych etapach edukacyjnych – do przygotowania nie tylko przyszłych nauczycieli języka angielskiego/niemieckiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej, co jest zgodne ze standardem, ale również w przedszkolu i szkole podstawowej w klasach I-III, czego standard nie umożliwia na studiach I stopnia w zakresie przygotowania do prowadzenia przedmiotu.

W odniesieniu do studiów II stopnia, treści kształcenia nie przedstawiono w ogóle. Program kształcenia nauczycieli jest niekompletny - nie obejmuje przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela w szkole ponadpodstawowej.

Czas trwania studiów oraz nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Przypisanie punktów ECTS do zajęć w planie studiów jest w przypadku wszystkich zajęć nieprawidłowe.

Pierwszą nieprawidłowością jest zakwalifikowanie do godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów „zaliczenia zajęć” przez studentów w wymiarze od 1 do 8 godz.,

co nie znajduje uzasadnienia określoną w sylabusach dla tych zajęć formą ich zaliczenia. Przykładowo: dla zajęć *technologie informacyjne* w pozycji w wykazie godzin kontaktowych wskazano 2 godz. przy jednoczesnym określeniu formy zaliczenia "ocena na zaliczenie jest średnią ocen częściowych uzyskanych z zadań domowych"); analogicznie dla zajęć *gramatyka opisowa języka niemieckiego* wskazano 4 godz., określając następująco formę zaliczenia "Do zaliczenia przedmiotu wymagane jest uzyskanie pozytywnych ocen częściowych. Zaliczenie końcowe ustalane jest na podstawie ocen częściowych wypowiedzi na ćwiczeniach".

Kolejna nieprawidłowość polega na włączeniu godzin konsultacji do zajęć kontaktowych studentów bez wskazania odrębnie dla nich sformułowanych efektów uczenia się oraz treści programowych, także w bardzo różnym wymiarze godzinowym (od 2 do 20 godz.).

Przykładowo:

- 2 godziny – m.in. dla zajęć *praktyczna nauka drugiego języka obcego - język rosyjski 2*;
- 4 godziny – m.in. dla zajęć *ochrona własności intelektualnej*,
- 10 godzin – m.in. dla zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego - gramatyka, praktyczna nauka języka angielskiego - umiejętności zintegrowane, praktyczna nauka języka niemieckiego pisanie akademickie*;
- 20 godzin - dla zajęć *praktyczna nauka języka niemieckiego – fonetyka*.

W ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów na studiach I stopnia student uzyskuje 63 ECTS na specjalizacji nauczycielskiej oraz 87 ECTS na specjalizacji tłumaczeniowej; na studiach II stopnia student uzyskuje w ramach tych zajęć na specjalizacji nauczycielskiej 44 ECTS, zaś na specjalizacji tłumaczeniowej 77 ECTS. Sekwencja zajęć podana w planie studiów jest prawidłowa: zajęcia o charakterze wprowadzającym poprzedzają zajęcia specjalnościowe i są dla nich podbudową.

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów oraz ćwiczeń. Wykłady obecne są w zasadzie tylko w grupie zajęć kierunkowych: na studiach I stopnia są to *wstęp do językoznawstwa* (8 godz./2 ECTS), *wiedza o akwizycji i nauczaniu języka* (8 godz./2 ECTS), *historia literatury anglojęzycznej/niemieckojęzycznej* (45 godz./9 ECTS), *językoznawstwo* (7 godz./2 ECTS) oraz na studiach II stopnia *wykład monograficzny - językoznawstwo* (15 godz./3 ECTS), *wykład monograficzny - literaturoznawstwo* (15 godz./3 ECTS), *wykład monograficzny – kulturoznawstwo* (15 godz./3 ECTS). Ponadto na studiach I stopnia w ramach specjalizacji nauczycielskiej: *pedagogika* (45 godz./3 ECTS). Zajęcia wymagające aktywnego uczestnictwa studentów, czyli ćwiczenia tworzą w zasadzie zajęcia specjalizacyjne.

Według informacji zawartych w programie studiów, studenci mają zapewniony wybór zajęć w wymiarze 32,42% liczby punktów ECTS, co odpowiada 59 punktom ECTS na studiach I stopnia oraz wybór zajęć w wymiarze 65% liczby punktów ECTS, co odpowiada 78 punktom ECTS na studiach II stopnia. Zajęcia wybieralne stanowią na studiach I stopnia: zajęcia specjalnościowe (specjalizacja nauczycielska, specjalizacja tłumaczeniowa, specjalizacja biznesowa i turystyczna), zajęcia z grupy *praktycznej nauki drugiego języka obcego, seminarium dyplomowe, wykład monograficzny*, oraz wybory w ramach dwóch par zajęć uzupełniających: *kompetencje społeczne i przedsiębiorczość* lub *przedsiębiorczość dla filologów* oraz *technologia informacyjna* lub *kształcenie na odległość – metody i techniki*. Wybór wykładu monograficznego jest pozorny, gdyż – zgodnie z informacjami płynącymi od nauczycieli akademickich - studentom nie przedstawia się konkretnych zajęć do wyboru. Pytani są jedynie o swe preferencje co do wyboru dyscypliny, w ramach której chcą zgodnie ze swymi zainteresowaniami przygotować pracę dyplomową. Zgodnie z wynikami tego plebiscytu, w przypadku

zainteresowania studentów jedną dyscypliną, oferowany jest jeden wykład monograficzny. Mimo to, warunek by co najmniej 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów było przyporządkowanych do zajęć wybieralnych na poziomie studiów I stopnia został spełniony. Do zajęć wybieralnych na studiach I stopnia należą: zajęcia specjalnościowe, wykłady monograficzne w ramach trzech obowiązkowych komponentów: *wykład monograficzny – językoznawstwo* (3 ECTS), *wykład monograficzny – literaturoznawstwo* (3 ECTS), *wykład monograficzny – kulturoznawstwo* (3 ECTS). Ponadto student ma wybór pomiędzy zajęciami *kompetencje społeczne i przedsiębiorczość* a zajęciami *przedsiębiorczość dla filologów*. W stosunku do wykładów monograficznych należy powtórzyć przytoczone w stosunku do studiów I stopnia zastrzeżenia – nauczyciele akademicy podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA wskazywali na to, że studenci nie wybierają wykładów monograficznych z przedstawionej przez Uczelnię oferty, lecz komunikują poprzez dziekanat swoje preferencje odnośnie do dyscypliny związanej z procesem dyplomowania będącej ich wyborem. W przypadku, gdy wykłady monograficzne z trzech dyscyplin stanowią obligatoryjny składnik programu studiów, uznać należy, że taka realizacja ich „wyboru” nakazuje skreślić je z grupy zajęć wybieralnych. Także w tym wypadku stwierdzić należy, że warunek by co najmniej 30% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów było przyporządkowanych do zajęć wybieralnych na poziomie studiów II stopnia został spełniony.

Program studiów I i II stopnia formalnie zawiera zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS. Część z tych zajęć nie jest jednak prowadzona warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. W przypadku obu specjalizacji, dla których zostały określone efekty uczenia się i treści programowe do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne na studiach I stopnia nie można zaliczyć: *praktycznej nauki języka angielskiego/niemieckiego* (14 ECTS), *praktycznej nauki drugiego języka* (12 ECTS), *gramatyki opisowej języka angielskiego/niemieckiego* (12 ECTS), *wstępu do analizy tekstów kultury i literatury angielskiego/niemieckiego obszaru językowego* (3 ECTS), *historii literatury anglojęzycznej/niemieckojęzycznej* (6 ECTS), *historia i realioznawstwa krajów obszaru języka angielskiego/niemieckiego* (6 ECTS), *gramatyki kontrastywnej* (3 ECTS), *seminarium dyplomowego* (8 ECTS).

Na poziomie studiów II stopnia do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie można zaliczyć w ramach każdej specjalizacji, *komunikacji międzykulturowej* (2 ECTS), *literaturoznawstwa – konwersatorium* (3 ECTS), *językoznawstwa – konwersatorium* (3 ECTS), *kulturoznawstwa – konwersatorium* (3 ECTS) oraz wszystkich przedmiotów specjalizacyjnych. Do tej grupy zajęć nie można zaliczyć zajęć z zakresu praktycznej nauki języka obcego, ponieważ mają one na celu rozwijanie kompetencji językowych studentów w różnych obszarach, dotyczących zarówno sprawności językowych, jak i podsystemów języka. Użycie przymiotnika „praktyczna” w przypadku praktycznej nauki języka obcego wynika z tradycji akademickiej na kierunkach neofilologicznych i nie oznacza automatycznie, że zajęcia te zapewniają wykonywanie przez studentów czynności powiązanych z przyszłą ścieżką zawodową w adekwatnych warunkach. Zajęcia te kształtują przede wszystkim ogólne umiejętności językowe (pisanie, w tym akademickie, czytanie ze zrozumieniem, interakcja) i powiązane z nimi kompetencje (umiejętność dokonywania samooceny, wykorzystania technik samodzielnej pracy nad językiem, korzystania ze źródeł informacji, w tym również przy pomocy technologii informacyjno-komunikacyjnych). Kompetencje te wynikają wprost z Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego, zawierającego ogólne wytyczne dla kształcenia językowego, które nie są powiązane z praktycznym profilem studiów. Poprawne posługiwanie się

strukturami języka obcego czy też analiza tekstu słuchanego/czytanego nie są praktycznymi umiejętnościami zawodowymi, ale kompetencjami ogólnymi (kluczowymi), na których można opierać się podczas budowania umiejętności specjalistycznych, w tym powiązanych z danym zawodem. Także pozostałe wymienione wyżej zajęcia nie spełniają wymagań określonych w prawie powszechnie obowiązującym. Wyłącznie ich z grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne skutkuje niespełnieniem minimalnych określonych tym zakresie wymagań.

Harmonogram realizacji programu studiów I stopnia obejmuje zajęcia poświęcone rozwijaniu znajomości drugiego języka. Zajęciom tym przypisano 8 punktów ECTS, przewidziano 60 godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów. W poszczególnych sylabusach zajęć z praktycznej nauki drugiego języka obcego znajdują się różniące inne wartości w przedziale 6-12 ECTS nie sformułowano wymogów wstępnych, natomiast cel kształcenia określono jako umiejętności językowe na poziomie co najmniej B1 ESOKJ. Zatem w ramach kształcenia w obrębie języka niemieckiego studenci nie realizują założonego efektu uczenia się dla kierunku (osiągnięcie poziomu B2).

W przypadku zajęć *praktyczna nauka drugiego języka obcego – język rosyjski* ani przypisana im w harmonogramie realizacji programu studiów liczba punktów ECTS, ani liczba punktów w skazana w sylabusie zajęć (12 ECTS) nie umożliwiają osiągnięcia poziomu B2 założonego w efektach uczenia się dla kierunku. Według wytycznych ESOKJ, progres od poziomu 0 (nie zostały określone wymagania wstępne dla tych zajęć) do poziomu B2 wymaga co najmniej 500 godzin nakładu pracy ucznia/studenta, co odpowiada co najmniej 16 punktom ECTS.

Uczelnia założyła, że w programie studiów znajdują się zajęcia z zakresu nauk społecznych. Wykazano dla specjalizacji nauczycielskiej 43 ECTS, natomiast dla specjalizacji tłumaczeniowej 6 ECTS. W planie studiów do tej grupy zaliczyć można zajęcia z grupy zajęć uzupełniających: *kompetencje społeczne i przedsiębiorczość* lub *przedsiębiorczość dla filologów* (2 ECTS); w specjalizacji nauczycielskiej oferowane są dwa kursy z zakresu nauk społecznych: *pedagogika* (6 ECTS) i *psychologia* (6 ECTS). Tym samym, wymóg zapewnienia studentom kierunku z dziedziny nauk humanistycznych realizacji co najmniej 5 ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych został spełniony jedynie w przypadku specjalizacji nauczycielskiej.

Mimo, że Uczelnia informuje na stronach internetowych, że studia niestacjonarne I i II stopnia prowadzone są z użyciem metod pracy zdalnej i na odległość, to program studiów nie spełnia w tym zakresie wymagań, bo nie określa zajęć prowadzonych wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz przypisanej im liczby punktów ECTS.

Harmonogram realizacji programu studiów I i II stopnia w specjalizacji nauczycielskiej jest prawidłowy – obejmuje semestry 1-6 na studiach I stopnia oraz 1-4 na studiach II stopnia, w tym moduły zajęć określone w standardzie. Ogólna, sumaryczna liczba godzin zajęć w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela (bez praktyk) wynosi 720 godzin: 330 na studiach I stopnia i 390 na studiach II stopnia i odpowiednio 26 i 32 ECTS i znacznie przekracza minimalne wartości godzin i ECTS określone w standardzie. Program studiów przewiduje więc – i słusznie, zwłaszcza w przypadku kierunku studiów o profilu praktycznym – znacząco większy niż zakłada standard wymiar godzin i punktów ECTS, przyjmując, że koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku zakłada, zgodnie ze standardem, nabycie przez studentów kompetencji tylko w zakresie szkoły podstawowej (klas IV-VIII) oraz ponadpodstawowej. Należy jednak zaznaczyć, że w tej liczbie godzin, w programie grupy zajęć wykazanych przez Uczelnię jako spełnienie standardu, niewłaściwie zawarto także efekty oraz treści redundantne, niezwiązane ze standardem, o których była już mowa w ocenie.

Wszystkie zajęcia ujęte w programie studiów, odpowiadające modułowi B standardu, realizowane są w formie wykładów i ćwiczeń – nie przewidziano innych form zajęć, w tym jasno wyodrębnionych warsztatów zintegrowanych z realizacją praktyk zawodowych. Zgodnie ze standardem, zajęcia zintegrowane z praktyką zawodową powinny mieć formę warsztatów i stanowić wyodrębniony element programu. Informacje zawarte w sylabusach nie świadczą ani o warsztatowym charakterze zajęć zaplanowanych w module B, ani o powiązaniu ich realizacji z praktykami. W sylabusach nie uwidoczniło zakresu i formy zintegrowania tych zajęć z praktyką – potwierdzają to zapisy dotyczące m.in. treści i metod kształcenia, celów, metod weryfikacji efektów uczenia się, a także rozliczenia nakładu pracy studenta.

Metody kształcenia na specjalności nauczycielskiej na studiach I stopnia nie w pełni pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, gdyż po pierwsze, niektóre z nich metodami kształcenia nie są, a inne nie zostały do planowanych efektów właściwie dopasowane. Wśród metod podano np. „konsultacje”, które oznaczają zasięganie opinii w indywidualnej sprawie/przypadku i nie stanowią zorganizowanej formy odbywania zajęć, a tym samym nie mogą być traktowane jako metoda dydaktyczna zaprojektowana w programie studiów w odniesieniu do osiągania konkretnych, takich samych efektów uczenia się przez wszystkich studentów. Kolejną nieprawidłową metodą dydaktyczną jest „praca własna studenta”, gdzie argumentacja jest analogiczna. Niewłaściwie dobrane metody widoczne są m.in. w sylabusie zajęć *pedagogika ogólna*, w ramach której określono efekty uczenia się: „porozumiewa się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią”, „budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej” i zaproponowano metody, które nie umożliwiają osiągnięcia takich efektów: dyskusję, konsultacje, ćwiczenia, pracę własną studenta. Metody kształcenia nie są również właściwe w kontekście praktycznego profilu studiów, gdyż nie umożliwiają studentom osiągnięcia efektów uczenia się związanych z przygotowaniem do wykonywania zawodu nauczyciela – dla większości zajęć nie zaplanowano metod specyficznych dla zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, które, zgodnie z wymaganiami powinny być prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej oraz w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Jak już stwierdzono wcześniej, w przypadku przeważającej liczby zajęć niewłaściwie wskazano konsultacje jako metodę kształcenia, w zróżnicowanym wymiarze, przy czym Uczelnia jasno wykazała je jako odrębny element, niezwiązany z zajęciami dydaktycznymi.

Metody kształcenia zaplanowane dla zajęć przewidzianych programem studiów są w wielu przypadkach różnorodne i specyficzne dla poszczególnych zajęć oraz mogą zapewnić osiągnięcie przez studentów zaplanowanych do realizacji na poszczególnych zajęciach efektów uczenia, często dobrane są z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej. Jednak w programie studiów odnaleźć można także zajęcia, dla których określono metody niespecyficzne, jak np. *literaturoznawstwo – konwersatorium* z metodami wskazanymi jako „ćwiczenia, konwersatoria”. W przypadku wykładów wykorzystywane są metody podające, ale też problemowe, jak to ma miejsce w przypadku zajęć *wykład monograficzny – językoznawstwo „semantyka leksykalna”*. Natomiast w ramach ćwiczeń zaplanowano aktywizujące studentów metody kształcenia. W palecie takich metod kształcenia znajdują się np. praca w grupie, dyskusja z wykorzystaniem multimediów, burza mózgów, mapa skojarzeń, praca z podręcznikiem, rozwiązywanie ćwiczeń, analiza przykładów z dyskusją, ćwiczenie stosowania struktur gramatycznych podczas rozmowy, w parach i grupach kilkusobowych,

praca z tekstem, analiza tekstów z dyskusją. W programie studiów znajdują się zajęcia, w ramach których przewidziano metody kształcenia nie pozwalające na osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, np. dla zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego – tłumaczenia* zaplanowano metody kształcenia nie związane z wiedzą i umiejętnościami dotyczącymi procesu tłumaczenia („burza mózgów, mapa skojarzeń, ćwiczenia praktyczne, tj. samodzielne rozwiązywanie problemu w sposób kreatywny, metody i techniki zapamiętywania, m.in.: pałac pamięci, wizualizacja, budowanie kontekstu, mapy myśli, skojarzenia”). Nie są one adekwatne ani do celów, ani treści kształcenia tych zajęć. Dla zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego – słuchanie i mówienie* wskazano metody kształcenia (dialogi, dyskusja, rozmowy, prezentacje, wypełnianie materiałów ćwiczeniowych oraz stymulujących ze struktur leksykalnych.) nie umożliwiające kształcenia językowego w zakresie sprawności słuchania. Zajęcia na studiach II stopnia *praktyczna nauka języka angielskiego – pisanie i czytanie 2* realizowane są następującymi metodami: „studium przypadku, dyskusja, praca indywidualna, praca w grupach, rozwiązywanie zadań praktycznych, praca z internetowymi bazami danych i z aplikacjami specjalistycznymi do tworzenia przypisów bibliograficznych”, spośród których większość nie prowadzi do osiągnięcia założonych celów kształcenia.

Nieadekwatny zakładanych do celów jest dobór metod kształcenia w ramach zajęć wskazanych w programie studiów jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne: nie uwzględniono tu specyficznych metod i narzędzi, które pozwalają na wykonywanie/symulowanie czynności praktycznych przygotowujących do kształcenia zawodowego. Ponadto charakterystyka takich metod jest niejednokrotnie bardzo ogólna i przez to niewiele mówiąca, np. rozwiązywanie zadań praktycznych, metody praktyczne – uczenie się przez działanie, zajęcia o charakterze warsztatowym). Metody kształcenia wykorzystywane do nauczania języków obcych są zróżnicowane, obejmują wiele różnych form, w tym pracę z podręcznikiem, ćwiczenia komunikacyjne, pracę z autentycznymi materiałami i wykorzystanie narzędzi IT. Poza wymienionymi powyżej zajęciami z *praktycznej nauki języka*, w ramach których niewłaściwie dokonano wyboru metod pracy, umożliwiają one uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka docelowego na zakładanym poziomie. Jednak obserwacja zajęć wykazała, że potencjał ten, szczególnie w zakresie dostosowania procesu uczenia się do potrzeb i umiejętności językowych do indywidualnych studentów, nie zawsze jest wykorzystywany. Podczas zajęć nie uwzględniono odpowiednio różnych poziomów znajomości języka wśród studentów i nie zastosowano adekwatnego zróżnicowania technik i zadań wobec nich.

Metody kształcenia nie umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

W roku akademickim 2021/2022 zajęcia na Uczelni są prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Z tego powodu nauczyciele akademicy indywidualnie zapewniają studentom materiały dydaktyczne w formie elektronicznej wykorzystywane na prowadzonych przez siebie zajęciach. Uczelnia nie dysponuje zasobami materiałów dydaktycznych w formie elektronicznej w postaci dokumentów w formacie pdf, ebooków itd. Nie stworzono także systemowych możliwości pozyskiwania (digitalizacji) takich materiałów.

Program studiów zakłada realizację praktyk zawodowych na studiach I i II stopnia. Dla praktyk zawodowych nie został określony program określający efekty uczenia się oraz treści programowe, w tym czynności zaplanowane do wykonania przez studentów.

Wymiar praktyk nienauczycielskich na studiach I i II stopnia nie jest jasny. Wprawdzie Uczelnia podała liczbę godzin praktyk – 630 na studiach I stopnia i 270 na studiach II stopnia, jednak nie określiła, jak długo te praktyki trwają. Nie są więc spełnione wymagania odnoszące się do co najmniej

sześciomiesięcznego wymiaru – w przypadku studiów pierwszego stopnia i trzymiesięcznego – w przypadku studiów drugiego stopnia.

W Uczelni obowiązuje regulamin określający procedurę odbywania praktyk przez studentów wszystkich kierunków studiów. Określa on termin odbywania praktyk, wskazuje osobę odpowiedzialną za organizację i nadzór nad praktykami, w tym jej zadania i zakres odpowiedzialności, obowiązki studenta, a także warunki zaliczenia. Poza tymi ogólnymi regulacjami, dla ocenianego kierunku nie określono kryteriów, jakie muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunków kwalifikowania na praktykę, reguł przeprowadzania hospitacji praktyk, zadań opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk, a także sposobów komunikowania się. Wprawdzie Uczelnia przedstawiła dokument pn. „Zgodnie z realizacją efektów uczenia się osiągniętych w ramach praktyk zawodowych na Uczelni Lingwistyczno-Technicznej placówki muszą spełnić następujące wymagania” (tu i w dalszej części zapis oryginalny), w którym zamieściła opisy wymogów jakościowych dla miejsc praktyk, jednakże są one niespecyficzne i tylko częściowo adekwatne do efektów uczenia się zaplanowanych dla praktyk na kierunku filologia. Zawierają szereg treści redundantnych, które nie są powiązane z tymi efektami ani również z wymogami standardu np. „OSOBA ZARZĄDZAJĄCA (...) w osobie dyrektora przedszkola lub szkoły”, „PROCEDURY Szkoła musi realizować procedury bezpieczeństwa”, „INFRASTRUKTURA (...) Sale lekcyjne muszą spełniać wszystkie warunki stawiane obiektom szkolnym w zakresie wentylacji, natężenia oświetlenia (...)”, „WARSZTAT PRACY Uczniowie muszą posiadać (...) długopisy (...)” i wiele innych.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów. Ich liczba jest wystarczająca w kontekście liczby studentów ocenianego kierunku. W przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, nie określono procedury zatwierdzenia takiego miejsca w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe.

Uczelnia nie przeprowadza ewaluacji programu praktyk ani oceny osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni czy też opiekunów praktyk. Nie dokonuje się również ewaluacji realizacji praktyk oraz efektów uczenia się osiąganych na praktykach. Nie wykazano wykorzystywania wyników oceny w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji, w tym oceny z udziałem studentów. Uczelnia przedstawiła wprawdzie formularz ankiety studenckiej dotyczących praktyk, ale nie zaprezentowała wyników tej oceny ani nie potwierdziła wykorzystywania jej wyników.

Program studiów w zakresie zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, wskazanych przez Uczelnię jako zajęcia odpowiadające standardowi kształcenia nauczycieli, obejmuje praktykę zawodową w wymiarze 420 godz. – po 210 godz. na studiach I i II stopnia. Praktykom w specjalizacji nauczycielskiej przypisano po 7 ECTS. Odbywają się one w semestrach 4-6 na studiach I stopnia, a na studiach II stopnia w semestrach 2-4, w tym dla poszczególnych etapów realizacji praktyk liczby te wynoszą na studiach I stopnia: w sem. 4 - 30 godz./ 1 ECTS, w sem. 5 - 90 godz./ 3 ECTS, w sem. 6 - 90 godz./3 ECTS. Na studiach II stopnia - w sem. 2 - 30 godz. /1 ECTS, w semestrach 3 i 4 po 90 godz./3 ECTS. Biorąc pod uwagę liczbę punktów ECTS przypisaną praktykom, wymiar praktyk odpowiada wymogom określonym w standardzie kształcenia nauczycieli – przekracza minimalną liczbę godzin i ECTS określone dla praktyk w standardzie, z zachowaniem proporcji wynikających ze standardu dla modułów B i D kształcenia nauczycieli. Praktyki nauczycielskie zostały zorganizowane zgodnie ze standardem, ponieważ przewidują odrębne etapy dla praktyki w zakresie psychologiczno-pedagogicznym i dydaktycznym. Efekty uczenia się określone dla praktyki pedagogicznej nie są w

pełni zgodne ze standardem, gdyż błędnie obejmują, w ramach realizacji standardu na studiach I stopnia, również wiedzę i umiejętności dotyczące edukacji wczesnoszkolnej (w klasach I-III) oraz nauczania w przedszkolu. W przypadku studiów II stopnia są właściwe i pełne w odniesieniu do standardu, ale nie są spójne z przedstawioną przez Uczelnię koncepcją kształcenia nauczycieli, która zakłada przygotowanie do nauczania w szkołach ponadpodstawowych na studiach II stopnia. Tymczasem, efekty dotyczą zarówno szkoły ponadpodstawowej, jak i podstawowej, co stoi w sprzeczności z taką koncepcją. Dla praktyk w ramach specjalizacji nauczycielskiej na studiach II stopnia nie został określony program praktyk.

Liczba miejsc praktyk dla specjalizacji nauczycielskiej jest wystarczająca w stosunku do ogólnej liczby studentów na tej specjalizacji, jednakże wśród praktykodawców znajdują się również placówki przedszkolne, a także placówki, które nie kształcą w systemie oświaty, co jest nieprawidłowe – niezgodne z wymogami standardu. W wyniku tych nieprawidłowości, dobór miejsc praktyk, w tym również infrastruktura tych miejsc, nie są zgodne ze standardem i nie zapewniają realizacji efektów uczenia się wynikających ze standardu. Dokumentacja programowa, dokumentacja praktyk, a także rozmowy ze studentami i interesariuszami potwierdzają, że student realizuje praktykę również w: przedszkolu, szkołach podstawowych (klasach I-III), a nawet poza systemem oświaty RP, czyli miejscach, do których student nie może uzyskać przygotowania w ramach kształcenia nauczyciela przedmiotu określonego podstawą programową kształcenia ogólnego.

Organizacja i nadzór nad praktykami są nie w pełni prawidłowe. Wymogi dot. kompetencji i doświadczenia uczelnianych opiekunów praktyk (z ramienia Uczelni) nie zostały określone i sformalizowane. Zgodnie ze standardem kształcenie służące osiągnięciu efektów uczenia się jest prowadzone przez nauczycieli akademickich i inne osoby posiadające kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Z kolei, w odniesieniu do opiekunów szkolnych takie wymogi zostały określone i są wystarczające.

Z udostępnionej dokumentacji dotyczącej dwóch zjazdów wynika, że zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów planowane są w sobotę i niedzielę od godz. 8.00 do godz. 19.40. Przerwy pomiędzy zajęciami wynoszą 10 minut, a przerwa dłuższa trwa minut 20 (godz. 12.50-13.10). Taka organizacja kształcenia nie sprzyja aktywnemu udziałowi w zajęciach oraz właściwej percepcji i możliwości skoncentrowania się na przedmiocie zajęć dydaktycznych. Nie jest także zgodna z zasadami higieny pracy.

Sesja egzaminacyjna obejmuje tylko dwa dni (jeden weekend), co oznacza, że czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, w tym czas sesji egzaminacyjnej, nie umożliwia ich weryfikacji oraz dostarczenia studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Ponadto nie zaplanowano poprawkowej sesji egzaminacyjnej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Treści programowe na kierunku filologia tylko w niewielkim stopniu odpowiadają ogólnie sformułowanej koncepcji kształcenia oraz efektom uczenia się, gdyż z jednej strony nie uwzględniają w sposób odpowiedni praktycznych zastosowań wiedzy oraz umiejętności praktycznych potrzebnych w kontekstach zawodowych, z drugiej zaś nie sformułowano treści programowych dla specjalizacji

biznesowej oraz turystycznej. Ponadto, nie odwołują się one prawidłowo do dyscyplin naukowych, do których kierunek został przyporządkowany, ponieważ nie uwypuklają wiodącej roli językoznawstwa. Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie obejmują pełnego zakresu treści programowych zawartych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Liczba semestrów jest właściwa. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób nie jest naliczana w sposób prawidłowy: w programie studiów stwierdzono liczne, i to systemowe, nieprawidłowości w zakresie szacowania nakładu pracy, które prowadzą do silnego zawyżenia wymiaru godzin kontaktowych wyrażonych przy pomocy ECTS. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć nie odpowiada praktycznemu profilowi studiów, ponieważ nie zostały zapewnione w wymaganym wymiarze i sposobie prowadzenie zajęć kształtujące umiejętności praktyczne. Ponadto program studiów nie zapewnia na wszystkich specjalizacjach zajęć w dziedzinie nauk społecznych w wymaganym wymiarze.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela, gdyż nie został opracowany pełen program studiów w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela języka obcego.

Metody kształcenia nie dla wszystkich zajęć i grup zajęć są wystarczająco różnorodne (np. w przypadku zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego*) i właściwe dla zapewnienia osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. W przypadku niektórych kursów zostały ponadto sformułowane nieprawidłowo, nie umożliwiają w pełni przygotowania studentów do działalności w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Nie został opracowany program praktyk zawodowych nienauczycielskich. Z kolei program praktyk nauczycielskich jest niekompletny – brak w nim kryteriów doboru miejsc odbywania praktyk oraz środowiska, w którym mają miejsce, w tym infrastruktury, a także kompetencji opiekunów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela.

Organizacja procesu nauczania ani nie zapewnia efektywnego wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się, ani weryfikacji i oceny efektów uczenia się.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika ze zdiagnozowanych w opisie stanu faktycznego nieprawidłowości dotyczących:

1. niskiej adekwatności treści programowych wobec efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku;
2. braku właściwego odniesienia się treści programowych kształcenia przygotowującego na zawodu nauczyciela do standardu kształcenia nauczycielskiego;
3. niewłaściwego określenia zakresu treści programowych, które nie odwołują się w sposób prawidłowy do dyscyplin naukowych, do których zostało przyporządkowane kształcenie na kierunku, w szczególności do dyscypliny wiodącej, językoznawstwo;
4. braku treści programowych dla specjalizacji biznesowej i specjalizacji turystycznej,

5. nieprawidłowości w sposobie szacowania nakładu pracy studentów wyrażonych w liczbie punktów ECTS;
6. niespełnienia wymogów stawianych programowi studiów o profilu praktycznym w zakresie wymiaru zajęć kształtujących umiejętności praktyczne;
7. braku wymogów dotyczących organizacji praktyk, w tym w zakresie nadzoru, wyboru miejsc, wymogów wobec miejsc i ich infrastruktury i in.;
8. niezapewnienia właściwego doboru różnorodnych i specyficznych metod kształcenia dla zajęć i grup zajęć;
9. niespełnienia na wszystkich specjalizacjach wymogu właściwego wymiaru zajęć w dziedzinie nauk społecznych;
10. niezapewnienia przez organizację kształcenia efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się, ani weryfikacji i oceny efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na kierunki filologia na studiach I stopnia i filologia na studiach II stopnia prowadzone przez Uczelnię Lingwistyczno-Techniczną w Przasnyszu określone są w Uchwale nr 1 i nr 2 Senatu z 15.04.2021. Żadna z tych uchwał nie wskazuje jednak, że są to warunki rekrutacji dla kierunku filologia prowadzonego w Filii w Świeciu, choć kierunek jest tam prowadzony. Rekrutacja na studia I stopnia na kierunek filologia odbywa się na podstawie wyników uzyskanych na świadectwie maturalnym dla wybranych przedmiotów. Pod uwagę brane są wyniki z języka polskiego, języka obcego, oraz trzeciego przedmiotu: matematyka, chemia, fizyka, fizyka i astronomia, geografia, biologia, historia, wiedza o społeczeństwie, informatyka, filozofia, historia sztuki. Uczelnia prowadzi rekrutację na kierunek filologia bez wskazania specjalności na etapie rekrutacji, jednak w przypadku języka obcego jest on określony jako język „wybranej specjalności”, więc de facto wybór specjalności następuje na etapie rekrutacji. Warunki rekrutacji przewidują rozwiązania dla kandydatów niezdających egzaminu maturalnego z języka obcego wybranej specjalności. W tym przypadku kandydat musi potwierdzić znajomość języka specjalności na poziomie B2 certyfikatem egzaminu państwowego lub przystąpić do wewnętrznego egzaminu wstępnego. Do wewnętrznego egzaminu zobowiązani są również kandydaci, którzy uzyskali wynik egzaminu maturalnego z języka obcego wybranej specjalności na poziomie podstawowym poniżej 50%, co nie jest zgodne z art. 70 pkt 4, według którego egzamin wstępny nie może dotyczyć przedmiotów objętych egzaminem maturalnym. Używane w tym procesie określenie „rozmowa kwalifikacyjna” nie zmienia faktu, że prowadzone jest postępowanie weryfikujące kompetencje kandydatów, a więc postępowanie egzaminacyjne. Jednocześnie warunki tego postępowania nie określają jego przebiegu ani

przeliczników punktów. W tym aspekcie warunki rekrutacji nie są przejrzyste. Nie są one również selektywne, ponieważ nie określają jaki wynik (minimalna liczba uzyskanych punktów) stanowi podstawę przyjęcia na studia. Tym samym kryteria kwalifikacji nie umożliwiają doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie umożliwiającym osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Rekrutacja na studia II stopnia na kierunek *filologia* odbywa się na podstawie dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia lub dyplomu ukończenia studiów jednolitych magisterskich. Kandydaci, którzy ukończyli studia pierwszego stopnia w dziedzinie nauk humanistycznych na innym kierunku niż filologia lub na innej specjalności muszą potwierdzić znajomość języka wybranej specjalności certyfikatem egzaminu państwowego lub przystąpić do wewnętrznego egzaminu wstępnego. Osobny zapis dotyczy kandydatów, “którzy ukończyli studia I stopnia na innym kierunku w dziedzinie innej niż nauki humanistyczne”: “muszą oni potwierdzić znajomość języka wybranej specjalności na poziomie C1 certyfikatem egzaminu państwowego oraz przystąpić do wewnętrznego egzaminu wstępnego z zakresu literaturoznawstwa lub przystąpić do dwustopniowego wewnętrznego egzaminu wstępnego z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa”. Zapis ten oznacza, że egzamin wstępny z zakresu językoznawstwa traktowany jest jako równoważny z certyfikatem egzaminu państwowego z języka na poziomie C1. Zakres wiedzy i umiejętności nie jest tu jednak porównywalny, ponieważ osiągnięcie kompetencji językowych na wskazanym poziomie nie oznacza, że kandydat opanował w zaawansowanym stopniu wiedzę dotyczącą wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, które stanowią podstawową wiedzę ogólną w dyscyplinie naukowej językoznawstwo.

Zasady rekrutacji dla kandydatów posiadających różne typy świadectw maturalnych są bezstronne i zapewniają równe szanse w podjęciu studiów (jasny przelicznik punktów dla starej i nowej matury). Brak ustalonego systemu przeliczania punktów uzyskanych podczas egzaminu wewnętrznego, a także jego forma sprawiają, że szanse kandydatów przedstawiających świadectwo maturalne i tych podchodzących do egzaminu wewnętrznego nie są równe, gdyż wyniki tych procedur nie są porównywalne.

Określone w uchwałach warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów oraz wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Uczelnia przyjęła regulamin potwierdzania efektów uczenia. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni opisane są w regulaminie studiów i dotyczą warunków przyjęcia na studia w drodze przeniesienia z innej uczelni. Decyzję o przyjęciu podejmuje dziekan, określając warunki, termin i sposób uzupełnienia przez studenta zaległości wynikających z różnic w programach nauczania. W zapisach brak informacji o sposobie przeprowadzenia procedury uznania efektów uczenia się, brak też określonych procedur odwoławczych. W regulaminie studiów mowa jest tylko o zaliczeniu określonych przedmiotów nauczania a nie o efektach uczenia się. O przepisaniu oceny z przedmiotów zaliczonych w innej uczelni decyduje prowadzący zajęcia z danego przedmiotu, co świadczy o braku zobiektywizowanych

ogólnie obowiązujących zasad. Tak skonstruowane procedury uznawania efektów uczenia się w innej uczelni nie zapewniają możliwości identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny poziomu ich adekwatności.

Zasady i procedury dyplomowania określa regulamin studiów oraz inne przejęte formalnie dokumenty. Dokumenty te określają zasady i terminy związane z wyborem promotora, zatwierdzeniem tematu pracy dyplomowej, złożeniem pracy, procedurami oceniania, oraz przebiegiem egzaminu dyplomowego. Żaden z tych dokumentów nie mówi o formie pracy dyplomowej, choć regulamin studiów implikuje pracę pisemną, zakładając, że w pracy student powinien wykazać się między innymi „umiejętnością właściwego skomponowania rozprawy, logicznej argumentacji i prawidłowego wyciągania wniosków oraz ścisłego formułowania sądów”.

Specyficzne dla ocenianego kierunku zasady dyplomowania wynikają pośrednio z celów i efektów uczenia się założonych dla zajęć *seminarium dyplomowe*. Na studiach I stopnia cele zajęć obejmują: „zapoznanie studenta z wymogami obowiązującymi przy realizacji pracy badawczej, ukierunkowanie studenta w zakresie tworzenia własnej pracy dyplomowej, pomoc metodyczna i merytoryczna przy realizacji pracy dyplomowej”, „przygotowanie studentów do napisania pracy dyplomowej na pierwszym stopniu studiów, obejmujące opracowanie przez studentów, pod kierunkiem prowadzącego seminarium, samodzielnej, poprawnej stylistycznie i merytorycznie pracy dyplomowej”. Dla seminarium dyplomowego na studiach II stopnia cele są podobne, z tym że odnoszą się do pracy magisterskiej („wybór tematu pracy magisterskiej; opanowanie praktycznych umiejętności pisania pracy magisterskiej łączących wybrane koncepcje teoretyczne z indywidualną pracą badawczą; wykształcenie umiejętności stosowania metod i technik badawczych oraz analitycznych koniecznych do przygotowania pracy magisterskiej”). Dla zajęć prowadzonych przez różnych nauczycieli akademickich na różnych specjalnościach, ale w tym samym module *seminarium dyplomowe* efekty uczenia się różnią się od siebie. I tak dla *seminarium dyplomowego* dla specjalności filologia angielska przypisano kierunkowe efekty uczenia się: “w zaawansowanym stopniu posiada podstawową wiedzę z zakresu historii literatury języka wybranej specjalności, zorientowanej na jej praktyczne zastosowanie w sferze działalności zawodowej związanej z kierunkiem filologia”, “w zaawansowanym stopniu zna podstawową terminologię, właściwą dla danej dyscypliny, związaną z wybraną sferą działalności zawodowej związanej z kierunkiem filologia”, “potrafi zastosować przepisy prawa o ochronie własności intelektualnej w odniesieniu do wykonywanych prac i projektów”, “potrafi wykorzystywać umiejętności pozwalające na planowanie i realizację uczenia się przez całe życie”, “jest gotów odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania”, “jest gotów współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym role związane z kompetencjami zawodowymi”. Inne efekty uczenia się osiągają studenci w procesie dyplomowania na specjalności język niemiecki co prowadzi do braku porównywalności prac dyplomowych przygotowanych na tym samym kierunku studiów: “zna w stopniu zaawansowanym podstawowe fakty i zjawiska kulturowe obszaru językowego w ich kontekście historycznym i rozumie praktyczne możliwości zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem filologia”, “jest gotów uczestniczyć w życiu kulturowym i poddawać krytycznej ocenie jego przejawy w różnych mediach”. O ile efekty uczenia się dla *seminarium dyplomowego* na studiach pierwszego stopnia zakładają praktyczne zastosowanie wiedzy i umiejętności w działalności zawodowej związanej z kierunkiem filologia, o tyle efekty uczenia się dla *seminarium dyplomowego* na studiach II stopnia w ogóle nie wykazują powiązania z praktycznym

profilem kierunku. W przyjętych zasadach wskazuje się wprost, że "opracowywany temat może mieć charakter ściśle naukowo-teoretyczny lub [sic!] odnosić się do zastosowań praktycznych w przykładzie lub tworzeniu tekstów użytkowych na potrzeby marketingu i reklamy". Żaden z efektów uczenia się dla *seminarium dyplomowego* zarówno dla I i II stopnia nie wskazuje powiązania z którąkolwiek ze specjalizacji przygotowujących do działalności zawodowej, np. specjalizacji nauczycielskiej. Zasady dyplomowania nie są zatem trafne i specyficzne dla kierunku o profilu praktycznym, ponieważ umożliwiają powstawanie prac o charakterze ogólnoakademickim i nieaplikacyjnym.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia zawarte są w regulaminie studiów. Określa on warunki zaliczenia semestru i roku, tryb i terminy przeprowadzania egzaminów (w tym egzaminów komisyjnych), powtarzania przedmiotów, objęcia przedmiotów wpisem warunkowym, skreślenia z listy studentów, a także procedury odwoławcze. Regulamin zobowiązuje dziekana do „organizowania zajęć dydaktycznych, kolokwii, egzaminów i zaliczeń w taki sposób, aby uwzględnić potrzeby wynikające z warunków psychofizycznych i możliwości studentów będących osobami niepełnosprawnymi”. Dziekan powołuje również wydziałowego opiekuna osób niepełnosprawnych, którego zadaniem jest “konsultowanie z niepełnosprawnymi studentami rozwiązań dostosowujących organizację studiów i warunki odbywania studiów do rodzaju ich niepełnosprawności”. Osoby z niepełnosprawnością mają prawo do: “wydłużenia czasu egzaminów, maksymalnie o 50%; zamiany pisemnej formy egzaminu na formę ustną lub odwrotnie; przesunięcia terminu egzaminu, jeśli w związku ze specyfiką niepełnosprawności student nie może przystąpić do egzaminu w wyznaczonym czasie” Zasady określone w regulaminie studiów umożliwiają zatem równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się oraz adaptowanie metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Regulamin studiów określa skalę ocen stosowanych dla zajęć i grup zajęć, kończących się zaliczeniem na ocenę. Podaje także podstawę obliczenia ostatecznego wyniku studiów. Informacja o sposobie przeliczania wyników procentowych na oceny znajduje się w programie studiów dla kierunku filologia. Szczegółowe kryteria jakościowe uzyskania oceny w danym zakresie efektów uczenia się umieszczone są w sylabusach zajęć. W większości sylabusów kryteria te opisane są w sposób szczegółowy. Tak skonstruowane ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają bezstronność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Ogólne zasady i terminy przekazywania informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone są w regulaminie studiów. Oceny uzyskane na egzaminach udostępnione są wszystkim studentom najpóźniej siódmego dnia od daty oficjalnego zamknięcia sesji egzaminacyjnej.

Regulamin studiów określa również zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Dotyczą one warunków i trybu przeprowadzania egzaminu komisyjnego w przypadku, uzasadnionych zastrzeżeń co do bezstronności egzaminatora lub wystąpienia okoliczności wskazujących na nieprawidłowe przeprowadzenie egzaminu. Prace dyplomowe poddawane są sprawdzeniu przez jednolity system antyplagiatowy. Jeżeli w pracy dyplomowej osoba ubiegająca się o tytuł zawodowy „przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu

lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego”, rektor stwierdza nieważność postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego. Zasady reagowania na postępowanie uchylające godności studenta oraz naruszenie przepisów obowiązujących w Uczelni określa regulamin studiów oraz statut Uczelni.

W procesie weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się Uczelnia wykorzystuje metody i techniki kształcenia na odległość. Do przeprowadzania weryfikacji efektów uczenia się poprzez metody takie jak testy, egzaminy pisemne albo pisemne prace etapowe, dyskusja na forum używana jest platforma e-learningowa. W przypadku takich metod weryfikacji jak egzamin ustny prezentacja, praca w grupie używana jest platforma do nauczania zdalnego umożliwiająca przeprowadzanie egzaminów online. Metody te gwarantują identyfikację studenta (logowanie na platformę, użycie kamery) oraz bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Jak wykazały hospitacje i co potwierdza opis wykorzystywanych narzędzi do nauczania zdalnego „większość zajęć jest nagrywana a studenci mogą wielokrotnie odtwarzać zajęcia”. Procedura ta narusza bezpieczeństwo danych dotyczących studentów biorących udział w nagrywanych zajęciach; wymaga również zgody uczestników.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są mało różnorodne i w większości niepowiązane z zakładanymi efektami uczenia i, co za tym idzie, nie zapewniają skutecznej weryfikacji wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Dla zajęć modułu *praktyczna nauka języka* najczęściej podawanymi w sylabusach metodami są nieprecyzyjnie zdefiniowane „realizacja zadań praktycznych w oparciu o udostępnione materiały” oraz „zadania umieszczane na platformie Moodle”. Podobnie nieokreśloną metodą jest „weryfikacja w trakcie zajęć” wskazana w sylabusie zajęć *historia i realizacja krajów obszaru języka angielskiego*. Również „obserwacja, analiza, samoocena” jako metody weryfikowania kompetencji społecznych nie precyzują sposobu aplikacji tych metod oraz używanych narzędzi. Wskazane metody w wielu przypadkach nie są adekwatne w odniesieniu do weryfikowanych efektów uczenia się, np. w sylabusie zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego - umiejętności zintegrowane* efektom „ma świadomość kompleksowej natury języka, jego akwizycji i zmienności historycznej oraz praktycznych sposobów wykorzystania tej wiedzy” oraz „potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informację z przy zastosowaniu właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych” przypisano metodę „czytanie głośne tekstu, wymowa dźwięków wg. kryteriów, zadania umieszczane na platformie Moodle”; w sylabusie zajęć *praktyczna nauka języka niemieckiego - gramatyka 1, 2* efektowi „zna zasady gramatyczne w zakresie omówionym podczas zajęć” przypisano metodę: „dyskusja podczas zajęć, ćwiczenia”; w sylabusie zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego - pisanie akademickie* (II stopień) efektowi „posiada wiedzę z zakresu stylistyki wypowiedzi akademickiej pisemnej w odróżnieniu od wypowiedzi popularno-naukowych” przypisano metodę „udział w dyskusji w czasie ćwiczeń i na forum kursu”. Nie ma jednoznacznie określonego zestawu metod odnoszących się do poszczególnych kategorii: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. W wielu sylabusach wszystkim efektom uczenia się (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) przypisano identyczne metody ich weryfikacji. I tak w sylabusie zajęć *praktyczna nauka języka niemieckiego – pisanie akademickie* metodą weryfikacji wszystkich efektów uczenia się jest „redagowanie prac pisemnych” i „redagowanie tekstów”; w sylabusie zajęć *gramatyka opisowa* przy wszystkich kryteriach zapisano metodę „referaty ustne, prace na ćwiczeniach, obserwacja”; w sylabusie zajęć *wstęp do analizy tekstów kultury i literatury niemieckiego obszaru językowego* jedyna

metoda weryfikacji efektów uczenia się to „analiza i interpretacja tekstów” i jest ona przypisana również efektom uczenia się w zakresie wiedzy np. efektowi „zna w stopniu zaawansowanym metody i teorie stanowiące podstawową wiedzę z zakresu literaturoznawstwa i rozumie praktyczne możliwości zastosowania tej wiedzy w działalności zawodowej”.

Dla większości zajęć zastosowane metody weryfikacji efektów uczenia się nie umożliwiają sprawdzenia opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do zawodu nauczyciela lub tłumacza, czyli w obszarach zawodowego rynku pracy określonych przez specjalizacje prowadzone na kierunku *filologia*, choć sylabusy tych zajęć wskazują na umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy jako jedno z przewidywanych osiągnięć. Jedynie w trzech sylabusach (dla zajęć: *historia literatury anglojęzycznej 2*, *komunikacja międzykulturowa* i *wykład monograficzny – kulturoznawstwo*) pojawiają się metody zorientowane na sprawdzenie efektów dotyczących praktycznego zastosowania wiedzy takie jak: „przygotowywanie prac bibliograficznych (katalogi filmów, nagranych wykładów) jako dodatkowy bodziec w pracy w szkole”, „scenariusze lekcji”, „prezentacje multimedialne przygotowane z myślą o uczniach w najwyższych klasach liceum”, „opracowanie lekcji z języka angielskiego w kontekście dialogu kultur”.

Większość zastosowanych na kierunku filologia metod weryfikacji efektów uczenia się umożliwia sprawdzenie i ocenę opanowania języka angielskiego lub niemieckiego, jako języka kierunkowego, na poziomie C1 na studiach I stopnia i na poziomie C2 na studiach II stopnia. Dotyczy to przede wszystkim metod zastosowanych dla zajęć modułu *praktyczna nauka języka*, dla których wiedza i umiejętności w zakresie znajomości języka na poziomie C1 lub C2 zostały zapisane jako efekty uczenia się dla wybranych zajęć.

Uczelnia nie przedłożyła zespołowi oceniającemu sylabusów zajęć specjalizacyjnych dla specjalizacji nauczycielskiej na studiach II stopnia, nie ma zatem możliwości oceny poprawności doboru metod weryfikacji efektów uczenia się dla tych zajęć. Dla studiów I stopnia metody weryfikacji efektów uczenia się dla zajęć specjalizacyjnych i praktyk zawodowych są tylko częściowo zgodne z wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia. Metody weryfikacji dla zajęć *pedagogika* są niespecyficzne i niezróżnicowane dla różnych kategorii efektów uczenia się. Nie można stwierdzić, czy metoda opisana jako „realizacja zadań” dla efektów w kategorii umiejętności polega na bezpośredniej obserwacji w czasie wykonywania działań właściwych dla zawodu nauczyciela, czego wymaga standard kształcenia. W sylabusie zajęć *podstawy pedagogiki* jedyną metodą weryfikacji efektów uczenia się w kategorii umiejętności jest „realizacja zadań na platformie”, co nie jest zgodne ze standardem kształcenia. Metody weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk zawodowych na studiach I stopnia są częściowo poprawne, co wykazano w załączonej tabeli.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są w pewnym stopniu uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych, prac dyplomowych i praktyk oraz ich wyników. Niewłaściwy dobór metod weryfikacji osiągania efektów uczenia się w kilku przypadkach w połączeniu z nie w pełni rzetelnym ocenianiem niektórych zadań domowych (w udostępnionych przez Uczelnię losowo wybranych pracach etapowych stwierdzono elementy plagiatyzmu) oraz brakiem informacji zwrotnej w większości analizowanych prac podważa wiarygodność oceny osiągnięcia efektów uczenia się. Większość udostępnionych prac nie potwierdza osiągnięcia efektów uczenia się odnoszących się do zastosowań wiedzy w praktyce w obszarach działalności zawodowej, do których zgodnie z koncepcją kształcenia przygotowuje kierunek studiów. Wyjątek stanowiły prace etapowe w formie konspektu

lekcji dla zajęć *literaturoznawstwo - konwersatorium* na studiach II stopnia. Jak już wykazano w raporcie, zespół oceniający nie miał możliwości oceny osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych z powodu braku wystarczających informacji i dokumentów. W przedstawionych pracach etapowych dotyczących praktyk zawodowych dla specjalizacji nauczycielskiej ilość i zakres informacji nie dają podstaw do pełnej oceny efektów uczenia się.

Prace dyplomowe na kierunku przygotowywane są w dyscyplinach językoznawstwo (głównie badania korpusowe) i literaturoznawstwo, do których przypisano kierunek. Zaledwie trzy tytuły w wykazie prac dyplomowych dotyczą translatologii, a dwa akwizycji języka, co wskazuje na brak powiązania prac dyplomowych z przypisanymi do kierunku specjalizacjami.

Prace dyplomowe na kierunku *filologia* powstają w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, co odzwierciedlają tematy prac (np. "The theme of fertility in William Shakespeare's Macbeth", "Antithetical character of William Blake's Songs of Innocence and Songs of Experience", "Dialectal aspects of the British cockney rhyming slang", "Greek and Latin borrowings in medical English"). Wykaz prac dyplomowych dla studiów I i II stopnia przedstawiony do oceny zawiera listę prac dyplomowych omawiających w większości problematykę literaturoznawczą i językoznawczą, a w kilku przypadkach zagadnienia związane z tłumaczeniem oraz kulturą wybranego obszaru językowego. Wszystkie tematy prac wskazują na ich ogólnoakademicki i teoretyczny, a nie aplikacyjny charakter. Analizowane prace dyplomowe wskazują na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w dziedzinie językoznawstwa lub literaturoznawstwa w zakresie przygotowania do prowadzenia badań naukowych o charakterze podstawowym, lecz nie wskazują na osiągnięcie efektów uczenia się związanych z praktycznym zastosowaniem wiedzy i umiejętności, nie potwierdzają również przygotowania studentów do prowadzenia badań aplikacyjnych. Analizowane prace licencjackie tylko częściowo wskazują na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, ponieważ oceny ich zostały zawyżone przez promotorów i recenzentów.

Uczelnia przedstawiła wzór ankiety monitorującej karierę zawodową absolwentów, brak jednak udokumentowanej analizy pozycji absolwentów kierunku na rynku pracy lub ich dalszej edukacji.

Tematyka prac etapowych jest najczęściej zgodna z sylabusami zajęć, natomiast forma i metodyka prac etapowych są tylko częściowo dostosowane do profilu studiów ponieważ prace te, w niewielkim stopniu odnosząc się do zastosowań wiedzy w praktyce w obszarach działalności zawodowej specyficznych dla kierunku. Studenci nie są autorami lub współautorami publikacji fachowych. Wyróżnione artykuły lub prace studenckie publikowane są w uczelnianym periodyku *Cassiopeia*.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Nabór na kierunek filologia w Uczelni prowadzony jest w oparciu o uchwały senatu dotyczące kierunku filologia prowadzonego w siedzibie Uczelni w Przasnyszu i nie jest formalnie przypisany do kierunku filologia prowadzonego w Filii w Świeciu. Przyjęte w Uczelni warunki rekrutacji i kryteria kwalifikacji nie są selektywne i nie umożliwiają doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i

umiejętności, w szczególności umiejętności językowe, zapewniające osiągnięcie w toku studiów zakładanych dla kierunku końcowych efektów uczenia się dla języka specjalności na poziomie C1 i C2, gdyż nie określono wyniku stanowiącego podstawę przyjęcia na studia. Nie określono w przejrzysty sposób zasad porównywania wyników punktowych w przypadku różnego typu dokumentów i form rekrutacji na studia I stopnia (egzamin maturalny, certyfikat egzaminu państwowego, egzamin wewnętrzny rozmowa kwalifikacyjna). Przeprowadzany jest również egzamin wstępny z języka specjalności dla kandydatów, którzy posiadają wynik egzaminu maturalnego z tego języka, ale nieprzekraczający 50%, co jest niezgodne z Ustawą. Warunki przyjęcia na studia II stopnia dla kandydatów, którzy ukończyli studia I stopnia w dziedzinie innej niż nauki humanistyczne zostały wadliwie sformułowane. Brak szczegółowych i jasno określonych warunków i procedur uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, które pozwoliłyby na identyfikację tych efektów i ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady dyplomowania są nietrafne i niespecyficzne dla kierunku o profilu praktycznym. Brak jest spójnej koncepcji treści programowych i zakładanych efektów uczenia się dla zajęć *seminarium dyplomowe*. Efekty uczenia się i wymagania dla zajęć *seminarium dyplomowe* na studiach II stopnia nie wykazują powiązania z praktycznym profilem kierunku. Przyjęte dla kierunku zasady dyplomowania nie uwzględniają praktycznego profilu studiów, gdyż nie wskazują na praktyczne zastosowania wiedzy przedmiotowej i metodologicznej w dziedzinach, do których przypisany jest kierunek.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są poprawnie sformułowane, nie są jednak w pełni stosowane w zakresie rzetelności oceniania (przypadki plagiatyzmu) i przekazywania szczegółowej informacji zwrotnej dotyczącej prac etapowych. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się są w większości niepowiązane z zakładanymi efektami uczenia się, nie umożliwiają również sprawdzenia opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do zawodu nauczyciela lub tłumacza.

Forma, tematyka i metodyka prac etapowych i prac dyplomowych oraz informacje zawarte w dziennikach praktyk nie przedstawiają dowodów na osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych i przygotowania w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Prace powstające w obu dyscyplinach nie mają charakteru aplikacyjnego. Ponadto zdecydowana większość prac dyplomowych nie jest powiązana z dyscypliną wiodącą dla kierunku.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z następujących nieprawidłowości:

1. brak oddzielnej uchwały lub zapisu w uchwale odnoszących się do warunków i procedur rekrutacji na kierunku filologia prowadzonym w Filii ULT w Świeciu;
2. brak ustalonego progu punktowego, stanowiącego podstawę przyjęcia na studia;
3. wadliwie sformułowane lub niezgodne z Ustawą warunki przyjęcia na studia;
4. brak precyzyjnie sformułowanych warunków i procedur uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni;

5. niepowiązane z praktycznym profilem kierunku zasady dyplomowania;
6. brak adekwatnego powiązania metod weryfikacji efektów uczenia się z kategoriami wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
7. metody weryfikacji efektów uczenia się nieobejmujące zastosowań wiedzy i umiejętności w praktyce w obszarach działalności zawodowej specyficznych dla kierunku.
8. brak aplikacyjnego charakteru prac dyplomowych i skorelowania ich tematyki z praktycznym profilem kształcenia

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na kierunku filologia w Filii ULT w Świeciu prowadzi 23 nauczycieli akademickich, w tym 13 nauczycieli akademickich jest zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy. Wśród pracowników Uczelni dwie osoby posiadają tytuł profesora w dyscyplinie językoznawstwo, trzy osoby - tytuł doktora habilitowanego (1 w dyscyplinie językoznawstwo, 2 - w dyscyplinie literaturoznawstwo). Uczelnia zatrudnia również 10 osób ze stopniem doktora (w tym 5 językoznawców i 2 literaturoznawców) oraz 9 magistrów. Wśród pracowników z tytułem profesora, doktora habilitowanego i doktora tylko cztery osoby mają udokumentowany aktualny (ostatnie sześć lat) dorobek naukowy w zakresie dyscyplin, z którymi związane są prowadzone na kierunku zajęcia. W przypadku pozostałych osób przedstawiony dorobek naukowy jest starszy niż ostatnie sześć lat lub brak szczegółowych informacji o publikacjach i działalności naukowej. Większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ma duże doświadczenie zawodowe w zakresie dydaktyki, nauczania języka obcego w szkołach różnego typu, na kursach językowych, prowadzenia szkoleń i warsztatów dla nauczycieli. Kilku nauczycieli ma również udokumentowane doświadczenie w zakresie tłumaczenia.

Struktura kwalifikacji, stabilność zatrudnienia i liczebności kadry w stosunku do liczby studentów, a także praktyczne doświadczenie zawodowe wykładowców umożliwiają prawidłową realizację zajęć na ocenianym kierunku.

Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Wielu z nich to pracownicy z długim stażem zawodowym związanym z pracą dydaktyczną na uczelniach, a także jako nauczyciele w szkołach państwowych i w szkołach językowych, tutorzy lub akredytowani egzaminatorzy. Wielu z nich posiada

stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego. Kilkoro wykładowców jest autorami publikacji naukowych wykorzystywanych w procesie dydaktycznym.

Nauczyciele akademicki są przygotowani do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, stosując również zróżnicowane metody prowadzenia tych zajęć.

Przeprowadzone przez zespół oceniający hospitacje zajęć wykazały przypadki niewystarczających kompetencji związanych z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość np. w zakresie utrzymania kontaktu z grupą i jej aktywizacji podczas zajęć.

Analizy sylabusów i dokonany przegląd wybranych prac etapowych i częściowych, ujawnił przypadki niedoborów kompetencji w zakresie weryfikowania efektów uczenia się za pomocą zróżnicowanych, dostosowanych do tych efektów metod i narzędzi oraz skutecznej weryfikacji efektów uczenia się w zakresie ich powiązania z praktycznym profilem kierunku.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, umożliwia prawidłową realizację zajęć. Obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku filologia nie przekracza wymiaru zajęć dydaktycznych określonych w Ustawie. Przydział zajęć uwzględnia merytoryczne przygotowanie oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli. Zajęcia kierunkowe prowadzone są przez nauczycieli posiadających tytuł oraz dorobek naukowy związany z treściami kształcenia właściwymi dla tych zajęć.

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami i ponad 50% ogółu godzin zajęć dydaktycznych jest prowadzona przez osoby zatrudnione w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.

Realizacja zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest monitorowana przez Uczelnię. Prowadzone są badania ankietowe na temat zakresu wykorzystania technik kształcenia na odległość, oceny kompetencji i zapotrzebowania na szkolenia.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. W kształceniu przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela w zakresie przygotowania merytorycznego do nauczania przedmiot ubiorą udział osoby prowadzące działalność naukową w dyscyplinach językoznawstwo lub literaturoznawstwo odpowiadającym przedmiotowi nauczania lub prowadzonym zajęciom. W kształceniu przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego biorą udział osoby prowadzące badania naukowe w dyscyplinach naukowych pedagogika i psychologia.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia uwzględnia ich dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne oraz doświadczenie zawodowe w zakresie specjalizacji prowadzonych w ramach kierunku.

Zasady zatrudnienia nauczycieli akademickich określa statut Uczelni. Jak poinformowała Uczelnia najbliższe plany rozwoju kadry dotyczą przede wszystkim zatrudnienia nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne na rozwijającej się specjalizacji tłumaczeniowej. W pierwszej kolejności Uczelnia zatrudnia specjalistów z biur tłumaczeniowych, z którymi podpisane są umowy na praktyki studenckie. W drugiej kolejności nabór prowadzony jest poprzez ogłoszenie na stronie internetowej. Zatrudnienie nauczycieli nie ma charakteru konkursowego. Ocenę kandydata przeprowadza powołana w tym celu komisja, która przedstawia opinię rektorowi. Po zasięgnięciu opinii komisji decyzję podejmuje rektor.

Uczelnia prowadzi szkolenia nauczycieli w zakresie metod i technik kształcenia na odległość. Przeprowadzone zostały szkolenia z obsługi platform e-learningowych i platform służących prowadzeniu zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość metodą synchroniczną i asynchroniczną, w zakresie metod i technik sprawdzania wiedzy online oraz pracy ze studentami podczas pracy zdalnej. Wśród wykładowców przeprowadzane są ankiety dotyczące wykorzystania narzędzi i platform do nauczania zdalnego, oceny własnych kompetencji i potrzeby dodatkowych szkoleń.

Zgodnie ze Statutem opinia studentów ustalona na podstawie anonimowych ankiet jest jednym z elementów stanowiących podstawę oceny nauczyciela akademickiego. Jednak ze względu na bardzo niskie zainteresowanie studentów udziałem w procesie oceny ankietowej przebiegu zajęć narzędzie to nie jest efektywnie wykorzystywane jako podstawa oceny nauczyciela akademickiego. Rekomenduje się podjęcie działań motywujących studentów do udziału w procesie oceny ankietowej przebiegu zajęć oraz efektywne wykorzystanie procesu ankietyzacji w ocenie spełniania przez nauczycieli akademickich obowiązków związanych z kształceniem. Podstawą oceny nauczycieli akademickich są również hospitacje zajęć. Przeprowadzane są hospitacje planowe (co najmniej raz na dwa lata), lub hospitacje interwencyjne np. w przypadku negatywnej oceny zajęć. Zajęcia prowadzone przez nowozatrudnionych pracowników podlegają obowiązkowej hospitacji w pierwszym roku pracy.

Wszyscy nauczyciele akademicy podlegają ocenie okresowej. Zasady, częstotliwość oraz kryteria oceny okresowej dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych określa statut. Wyniki ankiet studenckich oraz hospitacji wykorzystywane są w okresowej ocenie nauczycieli akademickich. Nauczyciele akademicy z tytułem doktora lub magistra podlegają okresowej ocenie raz na dwa lata, a oceny nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora, zatrudnionego na podstawie mianowania, dokonuje się nie rzadziej niż raz na cztery lata.

Wyniki okresowych przeglądów kadry realizującej kształcenie nie są wykorzystywane do doskonalenia kompetencji i umiejętności nauczycieli akademickich. Nie mają również wpływu na planowanie indywidualnych ścieżek rozwojowych. Brak w tym zakresie w Uczelni rozwiązań systemowych. Rekomenduje się opracowanie procedur umożliwiających wykorzystanie okresowej oceny nauczycieli akademickich do doskonalenia ich kompetencji i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Realizowana polityka kadrowa umożliwia dobór kadry prowadzącej kształcenie zapewniający prawidłową realizację zajęć. Rozwój naukowy części nauczycieli związany jest z ich wcześniejszym lub

równoległym zatrudnieniem w innych uczelniach, zaś rozwój kompetencji dydaktycznych wynika często z doświadczenia w prowadzeniu zajęć w szkołach oraz udziału w szkoleniach organizowanych poza Uczelnią. W ramach wspierania rozwoju naukowego nauczycieli akademickich statut Uczelni przewiduje obniżenie wymiaru zadań dydaktycznych, np. w przypadku kierowania zespołem badawczym. Przewidziane jest również dofinansowanie działalności naukowej pracowników w zakresie wyjazdów na konferencje naukowe lub pobyt badawczy, a także dofinansowanie szkoleń podwyższających kwalifikacje zawodowe lub dydaktyczne. Warunkiem uzyskania do finansowania jest złożenie wniosku i jest ono uzależnione od sytuacji finansowej uczelni. Jednak zarówno w przypadku dofinansowania działalności naukowej jak i szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne brak jasnych kryteriów oceny wniosków i procedur przyznawania dofinansowania. W Uczelni brak również systemu nagród oraz określonej ścieżki awansowej stymulujących i motywujących członków kadry do doskonalenia. Rekomenduje się wprowadzenie jasnych kryteriów oceny wniosków oraz przejrzystych procedur dofinansowania wyjazdów konferencyjnych, pobytów badawczych i szkoleń przyznawanego pracownikom, a także wprowadzenie określonej ścieżki awansowej oraz systemu nagród motywujących nauczycieli do wszechstronnego doskonalenia.

W Uczelni nie ma sformalizowanych zasad rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry oraz pomocy ofiarom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na kierunku filologia w większości zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Stwierdzono jednak niskie kompetencje części kadry w zakresie doboru i stosowania zróżnicowanych i specyficznych metod i narzędzi weryfikacji efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących, umożliwiającą prawidłową realizację zajęć. Dobór i zatrudnienie kadry powiązane są z aktualnym zapotrzebowaniem Uczelni i rozwojem wybranych specjalizacji. Decyzję o zatrudnieniu podejmuje jednoosobowo rektor po zasięgnięciu opinii powołanej w tym celu komisji. Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzanej głównie za pomocą planowych lub interwencyjnych hospitacji i przy niewielkim udziale studentów, którzy nie są dostatecznie motywowani do udziału w procesie ankietyzacji. Wyniki oceny okresowej nie są wykorzystywane w doskonaleniu kadry i planowaniu indywidualnych ścieżek rozwojowych. Brak również właściwych rozwiązań systemowych wpływających na tworzenie warunków stymulujących kadrę do ustawicznego rozwoju. W Uczelni nie ma sformalizowanych zasad rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry oraz pomocy ofiarom. W analizie stanu faktycznego zostały

sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ocenę kryterium.

Propozycja oceny kryterium “spełnione częściowo” wynika z następujących nieprawidłowości:

- 1) brak kompetencji związanych z doбором metod weryfikacji efektów uczenia się szczególnie w zakresie ich powiązania z praktycznym profilem kierunku.
- 2) brak sformalizowanych zasad rozwiązywania konfliktów, reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry oraz pomocy ofiarom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się w siedzibie Filii w Świeciu Uczelni Lingwistyczno-Technicznej w Przasnyszu. Bazę dydaktyczną uczelni stanowi budynek piętrowy, w którym zlokalizowano 8 sal dydaktycznych, 2 pracownie komputerowe, a także bibliotekę z czytelnią. W budynku znajduje się również pomieszczenie rekreacyjne (siłownia) oraz szatnia. 3 dodatkowe sale dydaktyczne znajdują się w przedszkolu funkcjonującym na działce przynależnej do Uczelni. Sale dydaktyczne są zróżnicowanej wielkości, od 50 do 100 m², natomiast pracownie komputerowe wyposażone są w 12 stanowisk każda.

Wykorzystywane sale i pracownie komputerowe oraz ich wyposażenie są tylko częściowo zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się - nie są w pełni adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej, a także tylko częściowo umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem.

Sale dydaktyczne wyposażone są właściwie - w tablice, projektory, rzutniki. Wyposażenie to umożliwia prezentowanie materiałów audio-wideo, pracę z zasobami w formie elektronicznej oraz pochodzącymi bezpośrednio z Internetu. Pracownie specjalistyczne w zasadzie nie zostały zorganizowane w Uczelni, natomiast wyposażenie pracowni komputerowych jest częściowo zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się - nie stwierdzono dostosowania specyficznego do warunków przyszłej pracy zawodowej w planowanych specjalnościach, choć w programie studiów przewidziano zajęcia realizowane w warunkach zbliżonych do rzeczywistych, a nie zapewniono właściwych warunków do ich realizacji. Uczelnia nie umożliwia zatem prawidłowego prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem. Realizacja pozostałych zajęć jest zapewniona prawidłowo. Problemem powiązaniem z wyżej wskazanym jest brak pracowni dydaktycznej, która byłaby dedykowana dla studentów realizujących specjalizację nauczycielską,

dominującą na kierunku - sali, w której zgromadzone byłyby podręczniki i pomoce szkolne. Infrastruktura nie uwzględnia typowych, podstawowych rozwiązań dla działalności zawodowej w obszarach specjalizacji zawodowych przewidzianych w koncepcji kształcenia: nauczycielskiej, tłumaczeniowej, turystycznej, biznesowej oraz wymogów wynikających z przyjętego przez Uczelnię programu studiów – w sylabusach wielu zajęć zaplanowano na przykład efekty związane z wykorzystywaniem technologii informacyjnej, a zasoby Uczelni nie umożliwiają przeprowadzania tych zajęć w odpowiednich warunkach. W programie przewidziano szereg zajęć, w odniesieniu do których określono szereg umiejętności wymagających zaangażowania w procesie kształcenia właściwej, adekwatnej i nowoczesnej infrastruktury, w szczególności wykorzystującej zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne. Dotyczy to na przykład zajęć: *technologie informacyjne, kształcenia na odległość – metody i techniki, praktyczna nauka języka angielskiego gramatyka praktyczna, dydaktyka języka angielskiego, fonetyka*. Uczelnia nie zapewnia wystarczających warunków do realizacji takich zajęć dysponując jedynie dwiema niewielkimi rozmiarów pracowniami komputerowymi z podstawowym biurowym oprogramowaniem, z których korzystać ma ponad 160 studentów podczas sesji zjazdowych na studiach niestacjonarnych obejmujących jedynie dwa dni.

Sprzęt i oprogramowanie wykorzystywane do zajęć przewidujących zaangażowanie typowego oprogramowania biurowego są sprawne i umożliwiają w tym kontekście prawidłową realizację tych zajęć, jednakże łącze internetowe stosowane w budynku nie spełnia wystarczająco wymogów jakościowych do komunikacji na odległość i prowadzenia zajęć, co zostało potwierdzone przez zespół oceniający podczas wizytacji – w spotkaniach z interesariuszami wewnętrznymi oraz bezpośrednio w wyniku realizacji zadań zespołu.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne nie są w pełni dostosowane do liczby studentów i w tym aspekcie nie wystarczają do realizacji zajęć.

Liczba stanowisk komputerowych oraz licencji na podstawowe oprogramowanie jest zbyt niska, niedostosowana do liczby studentów oraz liczebności grup i nie umożliwiają prawidłowej realizacji zajęć. Liczba pracowni komputerowych jest również niewystarczająca w stosunku do liczby studentów i ich potrzeb. Studenci praktycznie pozbawieni są możliwości pracy własnej z wykorzystaniem infrastruktury uczelni, w szczególności z wykorzystaniem stanowisk komputerowych poza czasem zajęć zorganizowanych. Wprawdzie Uczelnia oferuje możliwość korzystania z infrastruktury poza terminami zjazdów niestacjonarnych, jednak wówczas infrastruktura ta wykorzystywana jest przez działającą w tym samym budynku szkołę, więc dostęp studentów jest ograniczony – możliwy po uzgodnieniu terminu.

Problemem powiązaniem jest wykorzystywanie komputera przez prowadzących zajęcia w salach – Uczelnia oddaje do dyspozycji prowadzących kilka sztuk komputerów przenośnych do prowadzenia zajęć dydaktycznych, nie są jednak dostępne w ilości umożliwiającej korzystanie z nich również poza terminami zajęć.

Lokalizacja biblioteki jest właściwa, w bezpośrednim sąsiedztwie sal dydaktycznych. Biblioteka wraz z czytelnią zajmuje powierzchnię 100 m², a dostęp do półek bibliotecznych w części wypożyczalni jest wolny. Czytelnia znajduje się w odrębnym pomieszczeniu nieopodal wypożyczalni, które wyposażone jest w miejsca siedzące dla studentów, stoliki, a także komputer z dostępem do Wirtualnej Biblioteki Nauki. W pomieszczeniu tym nie znajdują się żadne inne udogodnienia dla użytkowników. Nie ma również dostępu do książek czy czasopism.

Wypożyczenie biblioteki jest skromne – stanowisko komputerowe wykorzystywane przez obsługę biblioteki oraz urządzenie wielofunkcyjne (skaner/ kopiarka/ drukarka). Liczba miejsc w czytelni jest wystarczająca. Godziny otwarcia biblioteki podczas sesji zjazdowych są wystarczające, aby student mógł wypożyczyć książkę podczas przerwy. Biblioteka otwarta jest również poza terminami zjazdów w godzinach umożliwiającym korzystanie z zasobów. Korzystanie z zasobów w formie cyfrowej ograniczone jest do jednego stanowiska w czytelni oraz do godzin otwarcia czytelni. Biblioteka nie udostępnia zasobów/ materiałów na odległość.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Budynek dydaktyczny, jak i ulokowana w nim biblioteka, nie jest w najmniejszym stopniu przystosowany dla osób z niepełnosprawnościami narządu ruchu, w tym poruszających się na wózku inwalidzkim i nie posiada również odpowiedniego zaplecza sanitarnego czy też windy. Brak możliwości skorzystania z oznakowanego miejsca na parkingu, a bariery architektoniczne we wnętrzu budynku uniemożliwiają korzystanie z infrastruktury osobom z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami nie mają zapewnionego pełnego udziału w kształceniu oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, gdyż faktyczne działania w zakresie wsparcia to udostępnianie przez Uczelnię 2 klawiatur (dla osób niedowidzących, osób z niedowładem), 1 myszy dla osób z niepełnosprawnością, programu z opcją powiększania i mówienia oraz ramki wspierającej. Środki te dotyczą wyłącznie korzystania z komputera. Ponadto, miejsca dla osób z niepełnosprawnościami nie są wydzielone i oznakowane (w salach, w bibliotece, w czytelni), a pomieszczenie obsługowe np. dziekanat nie posiadają żadnych udogodnień dla takich osób. Strona internetowa Jednostki jest również niedostosowana do korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Nie jest natomiast połączona z innymi systemami uczelnianymi, co utrudnia sprawny przepływ informacji oraz dostęp dla studentów. Dostęp infrastruktury informatycznej dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami, spełnia elementarne wymogi dostępności.

Uczelnia nie zapewnia dostępu do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zasoby biblioteczne nie są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. Nie umożliwiają osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz prawidłową realizację zajęć.

Uczelnia przedstawiła zasób księgozbioru przeznaczony dla ocenianego kierunku. Dedykowany księgozbiór w dużej części nie jest adekwatny do przyjętych efektów uczenia się dla kierunku – dla przykładu, można znaleźć tam wiele publikacji Instytutu Pamięi Narodowej, które, choć wartościowe i interesujące, nie poruszają tematyki związanej ani z dyscyplinami, do których przyporządkowano

kierunek, ani z obszarami działalności zawodowej specyficznej dla kierunku, ani ze szczegółowymi efektami uczenia się określonymi dla zajęć. Wśród nich (zapis zgodny z przedstawionym przez Uczelnię): Solomon, Eldra Pearl, *Biologia*, 1996, Multico Oficyna Wydawnicza; Witko, Józef, *Uzdrawiająca moc Ducha Świętego*, 2007, Esprit S.C.; Trzaskalik, Tadeusz, *Metody wielokryterialne na polskim rynku finansowym*, 2006, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne; Dobkiewicz, Barbara, *Piękne, mądre i bogate, czyli polskie biznesmenki*, 1992, BGW; Kotański, Janusz, *Prymas Tysiąclecia - kardynał Stefan Wyszyński*, 2003, IPN; Kornalewska, Urszula, *Na receptę : almanach przasnyskich poetów*, 2003, TPZP Przasnysz; Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006, 2004, Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Departament Koordynacji Polityki Strukturalnej. Instytucja Zarządzająca Podstawami Wsparcia Wspólnoty; Niro, Marchellino I., *Ojciec Święty Pio z Pietrelciny świadectwa*, 2007, Padre Pio da Pietrelcina i wiele innych. Co do zasady, biblioteka może wzbogacać zbiory i udostępniać pozycje z poza wymaganych na kierunku w celu rozwijania wiedzy i zainteresowań studentów i kadry, jednakże w sytuacji, gdy zaspokojone są potrzeby wynikające z kształcenia.

Czytelnia ogólna udostępnia kilkanaście tytułów czasopism, jednakże żadne z nich nie są gromadzone w trybie stałej, aktualizowanej prenumeraty. Większość datuje się na rok 2015 i wcześniejsze. Zbiór nie jest więc aktualny i nie uwzględnia w konsekwencji wyników najnowszych badań w dyscyplinach z którymi powiązany jest kierunek.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że zgromadzony dla kierunku księgozbiór ma charakter przypadkowy, jest niewłaściwie ustrukturyzowany, nie obejmuje pozycji elementarnych z zakresu kształcenia filologicznego i nie odzwierciedla również wystarczająco obszarów zastosowania języków obcych będących przedmiotem poszczególnych specjalności w działalności gospodarczej i edukacji. Ponadto, nie jest to księgozbiór aktualny – wydane w ostatnich pięciu latach pozycje z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa czy praktycznego zastosowania języków nie zostały właściwie uwzględnione. Pozycje naukowe, obecne w zasobach Uczelni, wydane w latach 1933-1999 ubiegłego stulecia straciły już na aktualności – nie odzwierciedlają ani stanu aktualnych badań, ani stanu praktyki. Jest ich bardzo wiele – blisko 18% wszystkich pozycji.

Problemem powiązanym jest fakt, że katalog biblioteczny nie jest opracowany zgodnie z zasadami jakościowymi stosowanymi w bibliotekach akademickich, co nie sprzyja jego właściwemu wykorzystaniu przez studentów i kadrę.

Zasoby biblioteczne nie obejmują piśmiennictwa zalecanego w sylabusach w ogóle lub obejmują jedną, dwie pozycje z przedstawionego zestawienia. Biblioteka nie zapewnia literatury podstawowej do zajęć, m.in. (zapis zgodnie z sylabusami):

- *technologie informacyjne*: ABC Word 2016 PL, Tomaszewska Aleksandra, Helion 2021; Excel w pigułce Triki dla początkujących i specjalistów, Ringier Axel Springer Polska 2021; Microsoft PowerPoint 2016 Krok po kroku, Joan Lambert, APN Promise 2016;
- *kształcenie na odległość – metody i techniki*: E-learning nauka na odległość, Alan Clarke Wiedzieć więcej, Wydawnictwa Komunikacji i Łączności WKŁ, 2016; Moodle dla nauczycieli i trenerów, Piotr Brzózka, wydawnictwo Helion, 2016; E-learning w edukacji, Zbigniew Zieliński, wydawnictwo Helion, 2012;
- *przedsiębiorczość dla filologów*: Lichtarski J., Podstawy nauki o przedsiębiorczości, Wrocław 2017 r.; Glinka B., Kulturowe uwarunkowania przedsiębiorczości, Warszawa 2018 r.; Wiatrak A.P., Pojęcie przedsiębiorczości, jej cele i rodzaje, Tarnobrzeg 2008;
- *kompetencje społeczne i przedsiębiorczość*: J., Kozielecki, Człowiek wielowymiarowy, Warszawa: 1996; P., Zimbardo, R., Johnson, V., McCann, Psychologia osobowości; John M. Oldham, Lois B. Morris, Twój psychologiczny autorytet.;

- *ochrona własności intelektualnej*: Michniewicz G., Ochrona własności intelektualnej, C.H. Beck, Warszawa 2019; Golat R., Prawo autorskie i prawa pokrewne. Podręcznik, C.H. Beck, Warszawa 2018;
- *PNJA pisanie i czytanie*: M.Klepuszewska, W.Klepuszewski. 2013. Reading Comprehension – Practice. Koszalin: Wydawnictwo Politechniki Koszalińskiej; Don LePan. 2003. The Broadview Book of Common Errors in English. Peterborough: Broadview Press.
- *PNJN – gramatyka*: Hering, A., Matussek. M., Perlmann-Balm, M., (2021): Sicher! Übungsgrammatik B2/C1 Hueber; Buscha, A., Szita, Sz., Raven, S. (2013): B/C Grammatik Übungsgrammatik, Deutsch als Fremdsprache; Buscha. J., Helbig, G (2013): Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Langenscheidt KG, Berlin und München; Buscha. J., Helbig, G (2013): Übungsgrammatik Deutsch. Langenscheidt KG, Berlin und München;
- *PNJN – słuchanie i mówienie*: Koithan, U., Schmitz, H., Mayr-Sieber, T., Sonntag, R., (2015) Aspekte Mittelstufe Deutsch, Niveau B1+/B2, Lehr- und Arbeitsbuch 1/2, Klett-Langenscheidt; Breitsameter, A., Hila, A. (2018) Mit uns B1/B2. Deutsch für Jugendliche. Hueber; Perlmann-Balme, M., Schwalb, S., (2015) Sicher! B1+, B2, Deutsch als Fremdsprache, Kurs- und Arbeitsbuch, Hueber;
- *PNJN słuchanie i mówienie*: Aspekte neu Mittelstufe Deutsch, Niveau B2, Lehr- und Arbeitsbuch 1/2, Klett-Langenscheidt 2017; Aspekte neu Mittelstufe Deutsch, Niveau C1, Lehr- und Arbeitsbuch 1/2, Klett-Langenscheidt 2016; Erkundungen DaF, Niveau B2, Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch, Schubert-Verlag, Leipzig 2016; Erkundungen DaF, Niveau C1, Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch, Schubert-Verlag, Leipzig 2013
- *PNJN pisanie i czytanie*: Billina, A., (2018) Deutsch üben, Lesen & Schreiben B2, Hueber.; Buchner, P., (2015) Campus Deutsch als Fremdsprache, Deutsch, Schreiben, B2/C1, Hueber Verlag; Backhaus, A., Sander, I., Skrodzki, J., (2015) Mittelpunkt B2/C1 Intensivtrainer schriftlicher und mündlicher Ausdruck; Textsorten für Studium und Beruf, Klett; Glotz-Kastanis, J., Tippmann, D., (2014) Sprechen, Schreiben, Mitreden. Ein Übungsbuch zum Training von Vortrag und Aufsatz in der Oberstufe.
- *PNJN umiejętności zintegrowane*: Spektrum Deutsch B1+, Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch, Schubert Verlag 2018; Aspekte neu Mittelstufe Deutsch, Niveau B1 plus, Lehr- und Arbeitsbuch 1/2, Klett-Langenscheidt 2017; Aspekte neu Mittelstufe Deutsch, Niveau B2 plus, Lehr- und Arbeitsbuch 1/2, Klett-Langenscheidt 2016; Erkundungen DaF, Niveau B2, Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch, Schubert-Verlag, Leipzig 2016;
- *PNJN umiejętności zintegrowane 2*: Koithan, Ute/ Schmitz, Helen/ Sieber, Tanja u.a.: Aspekte neu B2. Mittelstufe Deutsch. München 2015; Magda Ferenbach: Wörter zur Wahl: Wortschatzübungen. Deutsch als Fremdsprache Klett Sprachen 2007; Annerose Buscha, Kirsten Friedrich: Deutsches Übungsbuch: Übungen zum Wortschatz der deutschen Sprache, Berlin, Muenchen, Wien, Zuerich, Langenscheidt, 2008;
- *PNJN fonetyka*: Altmann, H., Ziegenhain, U. (2002): Phonetik, Phonologie und Graphemik fürs Examen. Wiesbaden: Westdeutscher Verlag; Becker, Th. (1998): Das Vokalsystem der deutschen Standardsprache. Frankfurt a.M.: Lang; Hakkarainen, J. (1995): Phonetik des Deutschen. München: Fink (UTB); Hall, T. Alan (2000): Phonologie. Eine Einführung. Berlin/New York: de Gruyter; Duden 6 (2000): Das Aussprachewörterbuch. Von Max Mangold. Mannheim; International Phonetic Association Aufl. 11949 (1970): The Principles of the International Phonetic Association. London; Stock, E. (1996): Deutsche Intonation. Leipzig: Langenscheidt; Morciniec, N., Prędota S., (2003): Fonetyka kontrastywna języka niemieckiego: [skrypt

- przeznaczony dla studentów filologii niemieckiej], Warszawa.; Szulc, A., (1969): Wymowa niemiecka. 2, Ćwiczenia praktyczne, Warszawa; Szulc, A.,(1969): Wymowa niemiecka: zasady nauczania kontrastywnego, Warszawa; Tertel, R., K., (1991): Wymowa niemiecka, Warszawa;
- *PNJN tłumaczenia*: Kozięja-Dachterska A., Großwörterbuch der Wirtschafts-und Rechtssprache, t. I Deutsch-Polnisch, C.H. Beck, Warszawa 2006; Banaszak B. /red./, Rechts-und Wirtschaftswörterbuch/ Słownik prawa i gospodarki, t.I-II, C.H.Beck, Warszawa 2003/05; Kilian A., Słownik języka prawniczego i ekonomicznego polsko-niemiecki, C.H. Beck, Warszawa 2002 Kilian A., Słownik języka prawniczego i ekonomicznego niemiecko-polski, C.H. Beck, Warszawa 2002; Kienzler I., Słownik prawniczo-handlowy niemiecko-polski, AW Morex, Janiki k.Warszawy 2000; Kienzler I., Słownik prawniczo-handlowy polsko-niemiecki, AW Morex, Janiki k.Warszawy 2000; Dregger H., Dregger P., Polsko-niemiecki i niemiecko-polski słownik handlowo-finansowy, Poltex, Warszawa 1998; Sokołowska M., Bender A., Żak K.,/red./,Słownik naukowo-techniczny niemiecko-polski, Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa 1993; Sokołowska M., Bender A., Żak K.,/red./,Słownik naukowo-techniczny polsko-niemiecki, Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa 1995; Seidel K.-H., Słownik techniczny niemiecko-polski, polsko-niemiecki, REA, Warszawa 2002; Klawe-Tafil M., Klawe J., Podręczny słownik medyczny polsko-niemiecki i niemiecko-polski, PZWL, Warszawa 2006; Słowniki ogólne: Duden Deutsches Universalwörterbuch, Dudenverlag, Mannheim 1996; Duden. Słownik obrazkowy niemiecko-polski, Wiedza Powszechna, Warszawa 2003; PONS Wielki słownik niemiecko-polski, Lektor Klett, Poznań 2007; Piprek., Ippold J., Wielki słownik polsko-niemiecki/niemiecko-polski w IV tomach, WP, Warszawa 1990 Wiktorowicz J., /red./ Wielki słownik polsko-niemiecki, PWN, Warszawa 2008;
 - *PNJN pisanie akademickie*: Lesław Cirko, Nutzliche Wendungen fur das Fach Akademisches Schreiben 2019, wydawnictwo: Atut
 - *gramatyka opisowa języka angielskiego*: Peter Ladefoged i Keith Johnson. A course in phonetics. 2015. Cengage Learning;
 - *gramatyka opisowa języka angielskiego II rok*: Leech, G., Biber, D., i Conrad S. 2017. Longman. Student Grammar of Spoken and Written English. Harlow: Longman-Pearson Education; Leech, G.,Biber, D., i Conrad S. 2017. Longman. Student Grammar of Spoken and Written English-Workbook. Harlow: Longman-Pearson Education; Yule, G. 2016. The study of language. Sixth edition. Cambridge. Cambridge University Press;
 - *wstęp do analizy tekstów kultury i literatury niemieckiego obszaru językowego*: Słownik terminów literackich, red. M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, Wrocław 2008; Stil und Textsorten in der Linguistik. Ulrike Krieg-Holz (2017): Textsortenstile – Stilbeschreibung und Textsortenklassifikation. (= Texte und Diskurse). Frank & Timme: Berlin, 2017, 383 S.;
 - *gramatyka opisowa języka niemieckiego*: Pittner Karin. 2016. Einführung in die germanistische Linguistik (eBook, ePUB) 2016; Vater, Heinz. 2004. Einführung in die Sprachwissenschaft. 4. Aufl. München: Fink;
 - *wiedza o akwizycji i nauczaniu języka*: Gamon D., Bragdon A.D., Trenuj swój mózg, Warszawa 2003; Dryden G., Vos J., Rewolucja w uczeniu, Poznań 2003; Kurz I., Okuniewska H., Język jako przedmiot badań psychologicznych, Warszawa 2011; 5. Lewicka G., Glottodydaktyczne aspekty akwizycji języka drugiego a konstruktywistyczna teoria uczenia się, Wrocław 2007; Szurawski M., Pamięć, Łódź 2007; Dakowska, M. Psycholingwistyczne podstawy dydaktyki języków obcych, Warszawa 2007;

- *historia literatury niemieckojęzycznej*: Baumann, Barbara/ Oberle, Birgitta (1996): Deutsche Literatur in Epochen. München: Max Hueber Verlag; Czarnecka, Mirosława (2011): Historia literatury niemieckiej. Zarys. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo; Szyrocki, Marian (1986): Die deutschsprachige Literatur von ihren Anfängen bis zum Ausgang des 19. Jahrhunderts. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe;
- *historia i realizacja krajów obszaru języka niemieckiego*: S. Bęza, Eine kleine Landeskunde der deutschsprachigen Länder, Warszawa 2004; C. Karolak, W. Kunicki, H. Orłowski, Dzieje kultury niemieckiej, Warszawa 2007, A. Kilimann, O. Kotas, J. Skrodzki, 45 Stunden Deutschland. Orientierungskurs Politik, Geschichte, Kultur, Stuttgart 2005;
- *językoznawstwo ogólne*: Rowe, B. M. i Levine, D. 2018. A Concise Introduction to Linguistics. Routledge; McCabe, A. 2017. An Introduction to Linguistics and Language Studies. Second Edition. Equinox Publishing Ltd.;
- *wykład monograficzny*: Szarota T., Niemcy i Polacy. Wzajemne postrzeganie i stereotypy, Warszawa 1996; Górka H., Lipiński E., Z dziejów karykatury polskiej, Warszawa 1977.
- *seminarium dyplomowe*: Ecco Umberto: Jak napisać pracę dyplomową. Poradnik dla Humanistów. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego 2008; Jean-Pierre Fragniere Wie schreibt man eine Diplomarbeit? Paul Haupt Verlag 2000; Axel Bitterlich, prof. dr. Karl-Dieter Bunting, dr. Ulrike Pospil: Schreiben im Studium: mit Erfolg: Studienbuch mit CD-ROM, Cornelsen 2002.

Zdecydowana większość publikacji wykorzystywanych jako literatura podstawowa obecna jest w liczbie 1 egzemplarza, co uniemożliwia w praktyce korzystanie z nich przez kadrę i studentów w domu – liczba egzemplarzy nie jest dostosowana do procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Braki uniemożliwiają skuteczną realizację treści programowych. W odniesieniu do literatury uzupełniającej, uwaga jest analogiczna.

Publikacje w bardzo niewielkim stopniu są dostępne z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej i profesjonalnej.

Zasoby w niewielkim stopniu są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością – osoby te nie mogą z nich w pełni korzystać. Zbiory nie są skomputeryzowane, a katalog nie spełnia standardu WCAG 2.0. Dostosowane są natomiast bazy pełnotekstowe.

Uczelnia w trybie doraźnym udostępnia materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także osobom z niepełnosprawnością. Nie stosuje w tym celu rozwiązań systemowych ani nie informuje publicznie studentów o takiej możliwości.

Przyjęte w Uczelni procedury jakościowe przewidują ocenę warunków studiowania, w tym w szczególności infrastruktury dydaktycznej. Przeglądy nie są jednak prowadzone efektywnie, o czym świadczy zakres zdiagnozowanych nieprawidłowości. Ustalono podczas wizytacji, że zasoby biblioteczne są weryfikowane rokrocznie przez prowadzących zajęcia dydaktyczne – ocena księgozbioru w kontekście możliwości realizacji programu w zakresie dostępności literatury podstawowej wykazała, że procedura oceny zasobów przez prowadzących nie jest skuteczna.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w sytuacji nauczania na odległość spowodowanej ograniczeniami czasowymi wynikającymi z pandemii są unowocześniane i aktualizowane.

Nauczyciele akademicki mają zapewniony marginalny udział w ocenie infrastruktury, a ocena ta nie ma charakteru systemowego. Udział studentów ogranicza się do uczestnictwa w badaniach ankietowych, które dotyczą jedynie ogólnej infrastruktury Uczelni oraz miejsc praktyk. Ankietowej ocenie studentów nie jest poddana ocena zawartości księgozbioru ani specjalistyczna infrastruktura dla kierunku np. oprogramowanie specjalistyczne, pomoce dydaktyczne dla specjalizacji nauczycielskiej itp. Uczelnia nie określiła nie tylko trybu i formy przeglądów, ale również zasad analizy ich wyników oraz wyników ankiet. Nie odniosła się podczas wizytacji do sposobów i trybu ich wykorzystywania w działaniach doskonalących. Potwierdzają to zdiagnozowane uchybienia w zakresie istotnych dla realizacji programu studiów elementów infrastruktury.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, nie w pełni umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Nie są również dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela nie są w pełni zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne nie podlegają systematycznym przeglądom z udziałem studentów, a wyniki tych przeglądów nie są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Propozycja oceny kryterium “niespełnione” wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. częściowej zgodności infrastruktury z potrzebami procesu nauczania i uczenia się,
2. braku pracowni specjalistycznych – braku uwzględniania typowych, podstawowych rozwiązań dla działalności zawodowej w obszarach specjalizacji zawodowych przewidzianych w koncepcji kształcenia,
3. braku specjalistycznego oprogramowania w kontekście ról zawodowych absolwenta,
4. niepełnego dostosowania liczby, wielkości i układu pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne do realizacji zajęć oraz ograniczonych możliwości wykorzystania infrastruktury poza godzinami zajęć,

5. udogodnień dla czytelników w bibliotece,
6. braku zapewnionego udziału w kształceniu oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej przez osoby w niepełnosprawnościach,
7. braku dostępu do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość,
8. braku adekwatności zbiorów bibliotecznych dedykowanych kierunkowi, w tym niezapewnienia piśmiennictwa zalecanego w sylabusach
9. braku systemowych przeglądów infrastruktury, jak również określonych zasad analizy ich wyników, a także wykorzystywania w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Dostosowanie infrastruktury do potrzeb procesu nauczania i uczenia się poprzez:
 - zorganizowanie pracowni specjalistycznych uwzględniających co najmniej typowe, podstawowe rozwiązania dla działalności zawodowej w obszarach specjalizacji zawodowych przewidzianych w koncepcji kształcenia,
 - stosowanie w celach kształcenia właściwego oprogramowania w kontekście ról zawodowych absolwenta,
 - dostosowania liczby, wielkości i układu pomieszczeń, ich wyposażenia technicznego do realizacji zajęć oraz umożliwienie wykorzystania infrastruktury poza godzinami zajęć,
 - wprowadzenie udogodnień dla czytelników w bibliotece umożliwiających pełne korzystanie z zasobów,
 - zapewnienie udziału w kształceniu oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej przez osoby w niepełnosprawnościach,
 - zapewnienie dostępu do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
2. Dostosowanie zasobów bibliotecznych dedykowanych kierunkowi w taki sposób, aby były aktualne, zgodne z dyscyplinami, do których przypisano kierunek oraz zapewniały piśmiennictwo zalecanego w sylabusach,
3. Prowadzenie systematycznych i systemowych przeglądów infrastruktury, jak również określenie zasad analizy ich wyników, a także trybu i formy wykorzystywania ich wyników w działaniach doskonalących.
4. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W odniesieniu do kierunku studiów, prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami. W niewielkim zakresie odnosi się ona do konstruowania programu i jego doskonalenia. Udział interesariuszy w realizacji programu dotyczy w zasadzie organizacji i realizacji praktyk zawodowych. Grono pracodawców strategicznych, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie konstruowania programu studiów i jego doskonalenia to trzy organizacje

edukacyjne: dwa licea (adekwatne dla koncepcji, programu i efektów uczenia się) oraz przedszkole (nieadekwatne z uwagi na wymogi standardu i deklarację Uczelni, że program kształcenia nauczycieli w całości stanowi realizację standardu). Dobór ten nie jest w pełni spójny ze specjalnościami i specjalizacjami, jakie przewiduje program. Nie uwzględniono branży tłumaczeniowej, turystycznej, biznesu, a także podmiotów działających z wykorzystaniem języka rosyjskiego. Tego rodzaju podmioty znajdują się jednak w grupie interesariuszy oferujących praktyki zawodowe, ale jest wśród nich tylko jedna firma tłumaczeniowa, co nie zaspokaja potrzeb kierunku w kontekście liczby studentów na specjalizacji tłumaczeniowej.

Wpływ interesariuszy na realizację programu można określić jako wybiórczy - nie ma on charakteru ciągłego procesu oceny i doskonalenia. Rozmiar i zasięg tego wpływu są mało zaakcentowane w tym procesie, niewystarczająco przekładają się na realne i systematyczne udoskonalanie programu studiów, które byłyby adekwatne do celów kształcenia i osiągania przez studentów efektów uczenia się określonych dla kierunku.

Kontakty Uczelni z interesariuszami mają charakter indywidualnych relacji, nie ma w nich przestrzeni do wspólnych rozmów, wymiany uwag i spostrzeżeń – interesariusze nie mają więc okazji przedyskutować opinii w szerszym gronie, skonfrontować punktów widzenia pomiędzy sobą na temat np. praktyk zawodowych i wspólnie, również razem z Uczelnią, podejmować strategiczne decyzje dla kierunku o profilu praktycznym. Jak już wspomniano wcześniej, współpraca z otoczeniem realizowana jest głównie w zakresie praktyk, pozostałe formy współpracy nie mają charakteru planowego, a incydentalny i w zasadzie nie mają wymiernego charakteru w odniesieniu do kierunku studiów, czy nawet pełnienia trzeciej misji Uczelni – tu zaobserwowano np. prowadzenie zajęć dla dzieci przedszkolnych z zakresu języka obcego (w formie wolontariatu). Uczelnia zadeklarowała wprowadzić realizację od roku 2023 projektu dyplomowego pod okiem przeszkolonych wykładowców jako owoc i przejawy współpracy z otoczeniem, nie podano jednak szczegółów tej formuły ani nie przedstawiono dokumentów programowych potwierdzających zmianę. Uczelnia w niewielkim stopniu korzysta ze wsparcia interesariuszy i współpracy z nimi nie organizuje w sposób systemowy, nie umożliwia interesariuszom wypracowanie wspólnego stanowiska w odniesieniu np. do możliwości rozwoju kierunku, pomimo że pracodawcy takie inicjatywy przejawiają.

Uczelnia nie prowadzi monitoringu intensywności, zakresu i form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Nie ocenia również współpracy z tym otoczeniem, jak i z pracodawcami w celu doskonalenia tych form, a także badania wpływu współpracy na program studiów i doskonalenie jego realizacji. Potwierdzają to zapisy w raporcie samooceny, spotkania z osobami odpowiedzialnymi za prowadzenie kierunku, a także fakt, że w żadnych przedstawionych przez Uczelnię dokumentach jakościowych nie stwierdzono stosowania tego rodzaju monitoringu czy oceny. Uczelnia przedstawiła wprowadzić wzór ankiety studenckiej dotyczącej realizacji praktyk, jednakże podczas wizytacji nie odniesiono się do wyników tych ankiet.

Podczas wizytacji potwierdzono natomiast, że Uczelnia nie prowadzi dwóch specjalizacji na studiach I stopnia i II stopnia (język w biznesie oraz język w turystyce) oraz jednej specjalności na studiach II stopnia (filologia rosyjska) z uwagi na niewystarczającą liczbę kandydatów na studia i upatruje problemy widoczne na kierunku w małym zainteresowaniu otoczenia. Nie dostrzega natomiast przyczyn takich problemów w braku realnego i skutecznego monitoringu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Takie podejście wyklucza możliwość wpływu zarówno interesariuszy wewnętrznych (studentów, nauczycieli akademickich), jak i zewnętrznych (instytucji otoczenia

społeczno-gospodarczego) na koncepcję kształcenia i skazuje w ten sposób specjalizacje i specjalności kierunku na porażkę na rynku edukacyjnym.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Współpraca dotyczy zarówno inicjatyw mających na celu wspieranie kształcenia na kierunku, jak i organizacji praktyk, przy czym ta druga prowadzona jest systematycznie i intensywnie. Dobór partnerów strategicznych w odniesieniu do koncepcji kształcenia oraz programu studiów jest częściowo zgodny ze specjalizacjami, jakie przewiduje program, gdyż uwzględnia wyłącznie kształcenia nauczycieli. Współpracujące z Uczelnią organizacje wprowadzają wyrażając indywidualne opinie nt. koncepcji kształcenia oraz programu studiów, nie mają one jednak stałego i realnego wpływu na tę koncepcję ani na doskonalenie programu studiów i – poza praktykami zawodowymi – jego realizację, gdyż Uczelnia nie wykorzystuje wyników współpracy z otoczeniem w optymalny sposób.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływu tego otoczenia na program i jego realizację nie podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów.

Propozycja oceny kryterium “spełnione częściowo” wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. doboru współpracujących z kierunkiem w doskonaleniu koncepcji kształcenia na kierunku, programów studiów oraz udziału w jego realizacji kluczowych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego;
2. zakresu i form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do kierunku;
3. prowadzenia systematycznego monitoringu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów obejmującego ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a także wykorzystywania ich wyników do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów;
4. angażowania studentów do oceny relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływu tego otoczenia na program i wykorzystywane wyników tych ocen w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie składu grona kluczowych współpracujących z kierunkiem interesariuszy w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, w taki sposób, aby ich liczba oraz zróżnicowanie reprezentowanych obszarów działalności zawodowej

odzwierciedlały w pełni specyfikę obszarów działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, zaleca się poszerzenia zakresu i form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do kierunku, z uwzględnieniem specyfiki wymogów profilu praktycznego;

2. Zaleca się prowadzenie systematycznego monitoringu i ewaluacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym kierunku, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów oraz wykorzystywanie w doskonaleniu programu wyników tych przeglądów, obejmujących ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów;
3. Zaleca się angażowanie studentów do oceny relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tym jego wpływu realizację programu studiów oraz wykorzystywane wyników tych ocen w działaniach doskonalących;
4. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku jest bardzo niski. Działalność Uczelni w obszarze umiędzynarodowienia związanym z ocenianym kierunkiem studiów nie obejmuje pełnego rodzaju i zakresu możliwych działań. Aktywności opierają się na incydentalnych, indywidualnych działaniach nauczycieli akademickich kierunku, które przyjmują np. formę udziału w międzynarodowych konferencjach, publikowania w zagranicznych wydawnictwach, wykładów gościnnych.

Uczelnia nie posiada aktualnej akredytacji w zakresie mobilności w Programie Erasmus+ i w związku z tym nie umożliwia mobilności studentom oraz kadrze w ramach tego programu w obrębie europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego. Wymiana z krajami UE praktycznie nie jest prowadzona, co w przypadku kierunku koncentrującego się na europejskich językach obcych nowożytnych, kulturach i literaturach nie sprzyja właściwej realizacji koncepcji kształcenia, w tym celów kształcenia, jak również osiąganiu efektów uczenia się założonych dla kierunku. Brak realizacji mobilności w Programie Erasmus, czy jakimkolwiek zbliżonym programie/ projektach umożliwiającym mobilność stoi w sprzeczności z założeniem międzynarodowego wymiaru kształcenia zawartym w koncepcji kształcenia: „Uczelnia kładzie także nacisk na kształtowanie kompetencji społecznych, ułatwiających funkcjonowanie na ogólnoeuropejskim i światowym rynku pracy. W swoich działaniach, Uczelnia kieruje się wzorcami dobrych praktyk oraz upowszechnianymi wzorcami międzynarodowymi ze szczególnym naciskiem na przyjęte standardy europejskie.”

Podpisane przez Uczelnię umowy o współpracy w zakresie mobilności dotyczą uczelni z Kazachstanu (6 umów) oraz uczelni z Białorusi (1 umowa), a więc krajów usytuowanych poza UE. Podczas wizytacji nie ustalono potrzeb kierunku (jego studentów, kadry, programu), które determinowałyby tego rodzaju polaryzację zasięgu umiędzynarodowienia. Nie przedstawiono również istotnych, w kontekście programu studiów, rezultatów współpracy z tymi uczelniami. Liczby mobilności realizowanych w wyniku tych umów w ostatnich latach są wystarczające w odniesieniu do studentów (2019 – 55 osób, 2020 – 8 osób, 2021 – 16 osób), natomiast w odniesieniu do kadry akademickiej – bardzo niskie (tylko w roku 2019 – 2 osoby).

Podczas wizytacji wykazano udział studentów w jednym międzynarodowym projekcie edukacyjnym związanym z nauczaniem języka obcego, jednak projekt ten realizowany jest w partnerstwie pomiędzy liceum akademickim, którego Uczelnia jest patronem, a instytucją z Kalifornii – studenci kierunku pełnią jedynie rolę asystentów, a Uczelnia nie jest członkiem konsorcjum - pełni jedynie rolę typową dla partnera stowarzyszonego.

Inne formy umiędzynarodowienia na kierunku to nieliczne wykłady gościnne dydaktyków zagranicznych, organizacja konferencji międzynarodowej, a także udział kadry Uczelni w międzynarodowych wydarzeniach i konferencjach naukowych, o czym już była mowa.

Na kierunku nie jest prowadzona mobilność typu „incoming”, brak również studentów-cudzoziemców odbywających pełen cykl kształcenia.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia nie są wystarczające i w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia.

Uczelnia nie stwarza wystarczających możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na ocenianym kierunku, w tym do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów.

Potencjał umiędzynarodowienia jest jednak duży, powiązany bezpośrednio z samym procesem kształcenia, co wynika ze specyfiki kierunku filologia, gdzie we wszystkich specjalnościach językiem wykładowym, oprócz języka polskiego, jest język obcy: niemiecki, angielski, rosyjski, co samo w sobie powoduje tworzenie się wysokiego potencjału do prowadzenia systemowo prowadzonej, szerokiej współpracy międzynarodowej. Potencjał ten nie jest wykorzystywany, a możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich oraz studentów (związanej z kształceniem na kierunku) są bardzo zawężone. Dotyczy to nie tylko zasięgu geograficznego współpracy, który jest niewielki, zdominowany przez destynacje kazachskie, ale również form podejmowanych aktywności, w tym efektywnych działań w zakresie tzw. „umiędzynarodowienia w domu”. Przyczyną tej sytuacji jest niewątpliwie brak jasnego określenia w koncepcji kształcenia klarownych celów stawiających umiędzynarodowienie kształcenia w centralnym punkcie koncepcji, zaraz obok przygotowania do lokalnego rynku pracy.

Uczelnia nie podejmuje działań typowych w zakresie umiędzynarodowienia, wpisujących się w kształcenia językowe i interkulturowe, np. kształcenia umożliwiającego otrzymanie podwójnych/wspólnych dyplomów, międzynarodowych szkół letnich czy kursów intensywnych. Nie partycypuje w międzynarodowych sieciach tematycznych (edukacyjnych, szkoleniowych, badawczych), nie prowadzi działań zmierzających do rozwoju umiędzynarodowieniu programu studiów oraz obsługi toku studiów czy rekrutacji.

Zauważyć również należy, że w umiędzynarodowieniu procesu kształcenia na ocenianym kierunku widoczna jest wyłącznie mobilność studentów typu „outgoing”. Nie zidentyfikowano działań Uczelni zmierzających do pojawienia się kandydatów zagranicznych podejmujących studia na ocenianym kierunku czy studentów zagranicznych odbywających tu część kształcenia.

Jak już wspomniano, dla kierunku filologia Uczelnia dysponuje niewielką liczbą umów – 6, przy czym wszystkie poza Programem Erasmus+. Dominacja uczelni z Kazachstanu jest właściwa i naturalna dla specjalności rosyjskojęzycznej, która de facto nie jest prowadzona. Wśród kierunków współpracy zabrakło jednak ośrodków germanistycznych, anglistycznych i rusycystycznych z innych krajów, które kształcąc oraz prowadząc badania w zakresie języka i literatury jako obcych, bliskie są specyfice kształcenia na kierunku i profilowi badań - stanowią duży, dotąd nieodkryty przez jednostkę, potencjał do podejmowania szeroko rozumianej współpracy międzynarodowej i, w rezultacie, do wzrostu umiędzynarodowienia, a także konkurencyjności jednostki/kierunku na rynku

międzynarodowym. Uczelnia nie wykorzystuje pełni możliwości, jakie dają inne działania w ramach Programu Erasmus+, np. Akcji 2 w ramach partnerstw współpracy, które koncentrują się na współpracy międzynarodowej na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk oraz umożliwiają instytucjom działającym w sferze szkolnictwa wyższego współpracę i wspólne realizowanie projektów międzynarodowych. Nie są też realizowane projekty finansowane przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej, gdzie uzyskać można m.in. finansowanie działań podnoszących stopień umiędzynarodowienia, wspólnych programów studiów, promocji zagranicznej i wielu innych.

Jeśli chodzi o rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia „w domu”, działania Uczelni praktycznie nie występują, co stanowi, poniekąd, kolejną przyczynę małego zainteresowania studentów i nauczycieli akademickich z zagranicy kierunkiem, dydaktyką czy badaniami w jednostce. Uczelnia nie oferuje wsparcia cudzoziemcom – nawet strona internetowa dedykowana kierunkowi nie jest przeznaczona dla zainteresowanych osób spoza granic RP, gdzie większość informacji podanych jest w języku polskim. Uczelnia nie jest zatem właściwie przygotowana do rekrutowania cudzoziemców, wspierania procesu dydaktycznego oraz obsługi cudzoziemców na ocenianym kierunku. Działania zmierzające do umiędzynarodowienia kierunku nie mają charakteru systemowego.

Ponadto, Uczelnia nie określiła warunków odbywania mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów.

W Uczelni nie są prowadzone okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, które obejmowałyby ocenę skali, zakresu i zasięgu współpracy z uczelniami zagranicznymi i/lub jednostkami badawczo-rozwojowymi, udziału wykładowców z zagranicy w realizacji zajęć na kierunku oraz rodzimych nauczycieli prowadzących zajęcia w uczelniach zagranicznych, skali i zasięgu mobilności studentów, zajęć prowadzonych w języku obcym. W efekcie, nie jest możliwa ewaluacja prowadzonej współpracy oraz wykorzystywanie wyników przeglądów do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Uczelnia nie stwarza wystarczających warunków, które sprzyjałyby umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku. Prowadzone działania nie są w pełni zgodne z przyjętą koncepcją kształcenia. Wprawdzie nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, ale wynika to ze specyfiki programu studiów, nie z działań podejmowanych przez uczelnię. Niewystarczająco wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich. Nie jest tworzona oferta kształcenia w językach obcych dedykowana studentom zagranicznym. Działania podejmowane przez Uczelnię w odniesieniu do zwiększania stopnia umiędzynarodowienia na kierunku nie są wystarczające, co skutkuje widoczną na kierunku stagnacją tego procesu – brakiem rozwoju stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry. Umiędzynarodowienie kształcenia nie podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów. Stąd, nie ma możliwości wykorzystywania wyników tych ocen w działaniach doskonalących.

Propozycja oceny kryterium “niespełnione” wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. Bardzo zawężonego zakresu, form i zasięgu działań dot. umiędzynarodowienia, a także niepełnej zgodności tych działań z koncepcją i celami kształcenia,
2. Braku akredytacji mobilności międzynarodowych,
3. Zbyt małej liczby partnerów zagranicznych i braku wymiernych rezultatów tej współpracy w odniesieniu do programu studiów,
4. Niewykorzystywania potencjału kierunku do wzrostu umiędzynarodowienia,
5. Braku działań Uczelni w kierunku prowadzenia mobilności przyjazdowej, a także przyjmowania na studia cudzoziemców,
6. Braku przeprowadzania okresowych ocen stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, które obejmowałyby ocenę skali, zakresu i zasięgu współpracy z uczelniami zagranicznymi i/lub jednostkami badawczo-rozwojowymi, udziału wykładowców z zagranicy w realizacji zajęć na kierunku oraz rodzimych nauczycieli prowadzących zajęcia w uczelniach zagranicznych, skali i zasięgu mobilności studentów, zajęć prowadzonych w języku obcym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

W Uczelni nie jest prowadzone systematycznie wsparcie studentów w procesie uczenia się. Przeważnie ma ono doraźny charakter, stanowi reakcję na zgłaszane przez studentów zapotrzebowania na aktywność ze strony Uczelni. Systemowe wsparcie tam gdzie istnieje, obarczone jest w wielu przypadkach błędami proceduralnymi, które cechuje niejasność. W Uczelni nie ma opracowanego systemowego wsparcia dla studentów, nie jest ono kompleksowe, gdyż nie funkcjonuje w wielu ważnych sferach z punktu widzenia studenta.

Wspieranie sprzyjające rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów jest realizowane poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich i ich pomoc w procesie uczenia się. Studenci mogą konsultować problemy związane ze swoim procesem uczenia się z nauczycielami akademickimi, którzy prowadzą określone zajęcia. Dyżury nauczycieli odbywają się regularnie, w czasie pandemii odbywały się one w trybie zdalnym. Dodatkowo, studenci mają możliwość indywidualnego umówienia się z nauczycielami akademickimi na konsultacje poza terminami dyżurów. Studenci otrzymują również wsparcie o charakterze organizacyjnym z ramienia opiekuna roku. Do jego zadań należy doradztwo w kwestiach związanych z kształceniem w uczelni, w tym w zakresie spraw socjalno-bytowych studentów.

Studenci otrzymują wsparcie w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W szczególnych przypadkach Uczelnia stwarza możliwość udostępnienia sprzętu komputerowego studentom wykluczonym cyfrowo.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się w ograniczonym aspekcie uwzględnia wsparcie dla studentów wybitnych. Studenci mają możliwość publikacji swoich prac naukowych nieodpłatnie w dwóch czasopismach Uczelni. Brak jest wewnętrznych grantów oraz konkursów uczelnianych, a studenci nie są informowani o możliwości uzyskania grantów zewnętrznych na swoją działalność naukową.

Regulamin studiów przewiduje relewantne instytucje w zakresie studiowania takie jak np. urlopy od zajęć, egzaminy komisyjne oraz indywidualna organizacja studiów. W ramach indywidualnej organizacji studiów studenci mają prawo skorzystać z indywidualnego programu studiów (IPS), uwzględniającego indywidualny plan studiów i program nauczania wraz ze zwiększoną, indywidualną opieką dydaktyczną oraz z indywidualnej organizacji studiów (IOS). Przesłanki wyrażenia zgody na odbywanie IOS są jednak niezgodne z art. 85 ust. 2 Ustawy, zgodnie z którym studentce będącej w ciąży i studentowi będącemu rodzicem Uczelnia nie może odmówić zgody na odbywanie studiów według indywidualnej organizacji studiów. Ta przesłanka w regulaminie studiów została zawężona do studenta wychowującego dziecko, przez co nie obejmuje to swoim zakresem studentek będących w ciąży, a także w dalszym ciągu jest to przesłanka fakultatywna, w myśl której ostateczna decyzja co do wyrażenia zgody jest pozostawiona w ramach swobodnej decyzji dziekana, a zgodnie z Ustawą nie można odmówić zgody na indywidualną organizację studiów studentowi będącemu rodzicem. Ponadto wprowadzający w błąd jest zamieszczony na stronie internetowej Uczelni "Regulamin Indywidualnego Toku Studiów", który w swojej istocie jest bliźniaczo podobny do IPS-u z regulaminu studiów, wręcz go dublujący. Nie uzyskano odpowiedzi w czasie wizytacji co do faktycznego stanu tego regulaminu: jeśli jest to coś odrębnego od IPS, to należy stwierdzić, że obecny stan jest niezgodny z art. 75 Ustawy, zgodnie z którym ta materia powinna być uregulowana w całości w regulaminie studiów jako dotycząca jednego z praw i obowiązków studenta. Wsparcie studentów w procesie uczenia się uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów. W Uczelni nie funkcjonują jednostki odpowiedzialne za zorganizowaną aktywność sportową, za które zwyczajowo odpowiada AZS, czy też aktywność kulturalną (przykładowo: chór akademicki, czy teatr studencki). Uczelnia umożliwia studentom nieodpłatne korzystanie z siłowni znajdującej się na jej terenie (podczas korzystania z której dyżur pełni nauczyciel wychowania fizycznego liceum, które ma siedzibę w tym samym budynku co Uczelnia). W ramach wydarzenia Countless Names of Love Uczelnia stworzyła studentom możliwość, zaprezentowania swoich umiejętności artystycznych. Brak jest jednak systemowego ujęcia tego rodzaju wsparcia.

Na Uczelni nie funkcjonuje biuro karier ani żaden jego substytut.

Uczelnię cechuje indywidualne podejście do zgłaszanych problemów przez różne grupy studentów, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami. Dziekan powołuje wydziałowego koordynatora ds. osób z niepełnosprawnościami, może przyznać IOS takim osobom. Studenci z niepełnosprawnościami mają prawo do licznych udogodnień: mają prawo do zwiększenia czasu trwania egzaminu, zmiany jego formy (jeśli niepełnosprawność nie pozwala na zdawanie egzaminu w formie pisemnej lub odwrotnie), a także zmiany terminu egzaminu. Filia w Świeciu prowadzi na ocenianym kierunku wyłącznie studia niestacjonarne i tylko do nich ogranicza się wsparcie. Uczelnia nie posiada sformalizowanego sposobu zgłaszania przez studentów skarg i wniosków oraz przejrzystych i skutecznych sposobów ich rozpatrywania. Wszelkie skargi i wnioski są przekazywane

drogą nieformalną, zwyczajową: studenci przekazują je bezpośrednio władzom wydziału lub za pośrednictwem samorządu studenckiego. Jako przykład skuteczności zgłaszanych w ten sposób problemów studenci w czasie spotkania z zespołem oceniającym podali wprowadzenie korekt w sylabusach dwu zajęć dotyczących zwiększenia ilości godzin ćwiczeniowych zajęć. Uczelnia nie umożliwia ponownego rozpatrzenia wniosku ani jego instancyjności a także procedury rozpatrywania wniosków w tych sprawach.

Uczelnia poprzez szkolenia z zakresu BHP prowadzi działania edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów, Nie opracowała jednak żadnych systemowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy (np. kampanii informacyjnych). Także samorząd studencki nie organizuje szkoleń z zakresu praw i obowiązków studenta. W Uczelni nie funkcjonuje jednostka wprost odpowiedzialna za przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Studenci w takich przypadkach mogą liczyć na wsparcie psychologiczne ze strony Uczelni.

System pomocy materialnej funkcjonujący na Uczelni jest obciążony wadami prawnymi. Uczelnia przyznaje stypendia wykorzystując nieaktualną lub niewłaściwą podstawę prawną, mianowicie ustawę z dn. 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2005 nr 164 poz. 1365 z późn. zm.). Ponadto z niewiadomego powodu jako podstawę uchwalenia regulaminu świadczeń Uczelnia podaje ustawę z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2021 r. poz., 125). Jednocześnie Uczelnia przyznaje wszystkie wymagane obecnie obowiązującym prawem stypendia: stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnościami, stypendium rektora, a także zapomogi. Stypendia przyznaje komisja stypendialna w skład której wchodzi studenci.

Studentom zapewnia się wsparcie obsługi administracyjnej w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Pracownicy dziekanatu są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. Godziny funkcjonowania dziekanatów i biblioteki wydziałowej są odpowiednie z perspektywy studenckiej.

Wsparcie dedykowane samorządowi studenckiemu przez Uczelnię jest ograniczone. Samorząd nie dysponuje swoim własnym budżetem, nie posiada własnej infrastruktury (Uczelnia wyłącznie w wyznaczonych godzinach w czasie zjazdu pozwala samorządowi przebywać w pokoju oznaczonym jako „Pokój Wykładowców”, a swoje dokumenty samorząd musi trzymać w dziekanacie). Działania Uczelni w tym zakresie naruszają art. 110 ust. 9 Ustawy, zgodnie z którym zapewnienie warunków do funkcjonowania samorządu jest jednym z jej obowiązków. Samorząd nie decyduje w sprawie rozdziału środków przeznaczonych przez Uczelnię na sprawy studenckie, jak i nie sporządza (przez co nie udostępnia też na BIP Uczelni) sprawozdania z rozdziału środków finansowych i ich rozliczenia. Ponadto, regulacje dotyczące samorządu studenckiego nie są dostosowane do obecnego stanu prawnego. Zgodność regulaminu samorządu studenckiego z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi, ciągle tak jak w ustawie z 2005 roku stwierdza senat - zgodnie z art. 110 ust. 7 obecnie obowiązującej Ustawy powinien być to rektor. Oprócz tego Uczelnia przewiduje w strukturze samorządu, jak i w procedurze nr 3 w Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia udział sądu koleżeńckiego jako organu uprawnionego do orzekania w sprawach dyscyplinarnych studentów, co jest wprost niezgodne z art. 310 ust. 1 Ustawy, w myśl którego jedynymi organami uprawnionymi do orzekania w sprawach studentów są komisja dyscyplinarna oraz odwoławcza komisja dyscyplinarna powołane spośród studentów i nauczycieli akademickich, w trybie określonym w statucie (co jest dochowane w §46 statutu, gdzie w trzyosobowym składzie orzekającym komisji dyscyplinarnej zasiada zawsze jeden student, zgłoszony przez samorząd studencki; brak jest także przepisów o wyborze tego członka w regulaminie samorządu). Ponadto, samorząd posiada ograniczony wpływ na

kształtowanie programu studiów. Z regulaminu samorządu studenckiego nie wynika wprost kompetencja do opiniowania programów studiów, jednak przedstawiciel samorządu na spotkaniu z zespołem oceniającym potwierdził, że studenci zarówno opiniują programy studiów jak i uzgadniają treść regulaminu studiów. W skład uczelnianej komisji ds. jakości kształcenia wchodzi dwóch studentów, jednak członek tej komisji obecny na spotkaniu zespołu oceniającego ze studentami nie pamiętał dokładnie w jakim trybie w niej się znalazł, nie został jednak wskazany przez samorząd, co też potwierdza regulamin samorządu, z którego nie wynika kompetencja do delegowania przedstawicieli do jednostek Uczelni. Podobny problem wynika z regulaminu świadczeń: wprost uregulowany jest udział przewodniczącego samorządu w pracach odwoławczej komisji stypendialnej, jednak nie wiadomo w jaki sposób powoływany jest dodatkowy przedstawiciel samorządu studenckiego do składu komisji stypendialnej. Ponadto, w skład komisji stypendialnej wchodzi dwóch wybieranych studentów z ogółu studentów Uczelni – nie wiadomo, jednakże jaki organ przeprowadza te wybory, gdyż nie wchodzi to w zakres kompetencji właściwego organu wyborczego samorządu studenckiego. Współpraca Uczelni z samorządem jest chaotyczna.

Na Wydziale funkcjonuje jedno koło naukowe, które nie może liczyć na stałe wsparcie materialne i pozamaterialne ze strony Uczelni. W funkcjonowaniu tego koła duży jest wpływ opiekuna koła naukowego, na którego członkowie mogą liczyć w każdej chwili. Na Uczelni nie funkcjonują inne organizacje studenckie, brak jest procedur ich rejestracji i dedykowanego im wsparcia.

Studenci ocenianego kierunku wypełniają wyłącznie dwie ankiety: ankietę ocenę poszczególnych zajęć dydaktycznych oraz ankietę oceny pracy dziekanatu. Uczelnia nie przedstawiła zespołowi oceniającemu wniosków wynikających z analizy tych ankiet. Opracowane wyniki badań ankietowych nie są też nigdzie publikowane. Uczelnia nie prowadzi ewaluacji podejmowanych działań w pozostałych zakresach, nie bada potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, zasięgu oddziaływania systemu wsparcia studentów, skuteczności systemu motywacyjnego ani wsparcia w zakresie efektywnego korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Brak jest informacji odnośnie do jakiegokolwiek wpływu studentów na doskonalenie systemu wsparcia studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się nie dotyczy wszelkich ważnych z punktu widzenia studenckiego kwestii, jest nastawione na doraźne rozwiązywanie pojawiających się problemów. Wsparcie studentów w procesie uczenia się nie ma systemowego charakteru, jednak sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich, a także uwzględnia wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami i umożliwia publikowanie swoich badań naukowych.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się nie podlega systematycznym przeglądom.

Propozycja oceny kryterium “spełnione częściowo” wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. Niezgodności obowiązującego w Uczelni regulaminu studiów, regulaminu świadczeń i innych wskazanych w opisie stanu faktycznego aktów prawnych z Ustawą;
2. Braku systemowego wsparcia studentów w pozanaukowych aktywnościach;
3. Braku infrastrukturalnego i systemowego finansowego wsparcia dla samorządu studenckiego;
4. Uwzględniania niezgodnego z ustawą organu właściwego do rozpatrywania studenckich spraw dyscyplinarnych;
5. Braku sformalizowanego systemu skarg i wniosków;
6. Niejasności względem delegowania studenckich przedstawicieli do organów i ciał kolegialnych uczelnianych oraz wydziałowych;
7. Braku okresowego przeglądu systemu wsparcia studentów;
8. Braku procedury przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie obowiązujących w Uczelni w regulaminu studiów, regulaminu świadczeń i innych wskazanych aktów prawnych do wymogów Ustawy;
2. Zaleca się wprowadzenie systemowego wsparcia w zakresie pozanaukowych aktywności studentów;
3. Zaleca się zapewnienie samorządowi studenckiemu siedziby służącej wyłącznie jego potrzebom i stałego budżetu rocznego;
4. Zaleca się umożliwienie samorządowi studenckiemu swobodnego delegowania członków do uczelnianych i wydziałowych gremiów i zwiększenie wpływu studenckiego na kształtowanie programu studiów;
5. Zaleca się wprowadzenie okresowego przeglądu systemu wsparcia studentów i rzeczywiste uwzględnianie jego wyników w doskonaleniu procesu kształcenia;
6. Zaleca się wprowadzenie sformalizowanego systemu skarg i wniosków;
7. Zaleca się wprowadzenie procedury przeciwdziałania przemocy i dyskryminacji oraz powołanie jednostek odpowiedzialnych za bezpieczeństwo studentów;
8. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia dysponuje własnymi stronami internetowymi - stroną główną Uczelni oraz stroną Wydziału, na której funkcjonują stosowne zakładki, w których zgrupowane i upublicznione istotne informacje, jakie są, lub mogą, być potrzebne poszczególnym grupom odbiorców, w tym przyszłym i obecnym studentom, absolwentom, pracownikom. Niektóre z informacji są zdublowane, inne uzupełniające

się, wielu brakuje. Strona opracowana jest w dwóch wersjach językowych (polski i angielski), nie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Strona upublicznia zarówno informacje o charakterze ogólnouczelnianym, ale też, w stosownej zakładce, dotyczące ocenianego kierunku studiów. Upubliczniane są m.in. informacje na temat: władz Uczelni, kierunków i specjalności na kierunkach studiów. Informacje na temat ocenianego kierunku studiów obejmują oprócz ogólnych informacji, także informacje o profilu kształcenia i sylwetce absolwenta, modułach zajęć i praktykach zawodowych. W zakładce „studenci” zostały udostępniono regulamin studiów, harmonogramy zajęć i terminy zjazdów, organizacja praktyk, informacje o sesji egzaminacyjnej, procedurach egzaminacyjnych (w tym procedurze dyplomowania wraz z stosownymi zarządzeniami rektora). Zamieszczono w tym miejscu także szereg informacji dedykowanych dla osób z niepełnosprawnościami (m.in. pełna oferta pomocy materialnej).

Informacje zawarte na stronie są dostępne publicznie dla odpowiednio szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem oraz używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem.

W zakładce „rekrutacja” w sposób łatwo dostępny, czytelny i przejrzysty zostały udostępnione przede wszystkim informacje o zasadach, warunkach i terminach rekrutacji, zasadach obliczania punktów rekrutacyjnych, opłatach i wymaganych dokumentach, kierunkach studiów, ich programach i planach kształcenia, systemach kształcenia praktycznego, tudzież o wynikach rekrutacji.

W odrębnej zakładce umieszczono też informację o działalności naukowej i wydawnictwach akademickich, a także aktywności naukowej kadry akademickiej.

Udostępniona informacja na stronach internetowych nie obejmuje: systemu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym, procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym, kierunkowych efektów uczenia się, sylabusów poszczególnych zajęć, programu b MOST, godzin konsultacji wykładowców a także informacji dotyczących wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Dokument określony jako „Program studiów”, który został umieszczony na stronie internetowej nie spełnia wymogów określonych w Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 27 września 2018 r. w sprawie studiów, gdyż nie obejmuje wymogów określonych w §3 ust. 1 pkt 2 (nie zawiera informacji o tytule zawodowym nadawanym absolwentom), pkt 3 (nie przypisano treści programowych zapewniających osiągnięcie tych efektów, a także nie przypisano efektów uczenia się do poszczególnych zajęć lub grup zajęć), pkt 5 (nie zawiera informacji o sposobach weryfikacji efektów uczenia się), pkt 6 (nie zawiera informacji o liczbie punktów ECTS jakie student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia). Ponadto udostępniony dla ocenianego kierunku program studiów obejmuje wyłącznie jedną ze specjalności - filologię angielską (nie został udostępniony program dla specjalności filologia niemiecka i filologia rosyjska) i jedną ze specjalizacji - nauczycielską (danych odnoszących się do pozostałych specjalizacji na stronie nie zamieszczono).

Strony internetowe Uczelni, w tym strony ocenianego kierunku, nie zostały przygotowane od stronnych technicznej z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami, tj. nie uwzględniają potrzeb osób z dysleksją, niedosłyszających lub niedowidzących: nie zostały wyposażone w narzędzia takie jak ustawienia wysokiego kontrastu, dużego tekstu, zwiększania czytelności czcionki, zmiany odstępów między wierszami i znakami, możliwości wyłączania animacji itd.

Na stronie internetowej Uczelni znajdują się informacje odnoszące się do działań i procedur wdrażanych w związku z pandemią COVID-19 oraz oferty e-learningowej. Zamieszczono tam wystarczająco wyczerpujące informacje nt. kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i

technik kształcenia na odległość, wykorzystywanych programów i narzędzi informatycznych, wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie oraz podstawowych wskaźników dotyczących skuteczności tego kształcenia.

Uczelnia nie prowadzi procedury weryfikacji strony internetowej pod względem monitorowania aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców. Za umieszczanie informacji *ad hoc* odpowiada wyłącznie jeden zatrudniony informatyk Uczelni, nie ma gremiów odpowiedzialnych za ich weryfikację.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	tak
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	tak
3.	Zasady rekrutacji	tak
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	nie
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	nie
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	nie
7.	Aktualne programy studiów	tak
8.	Sylabusy	nie
9.	Kompletność sylabusów	nie
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	tak
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	tak
12.	Erasmus	Nie dotyczy
13.	Most	nie

14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	tak
15.	Harmonogram zajęć	tak
16.	Regulamin studiów	tak
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	tak
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	nie
19.	Biuro Karier	nie
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	nie
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	nie

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców aktualnej, jednakże niepełnej i w pewnym zakresie wprowadzającej w błąd informacji o programie studiów, realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o perspektywach zatrudnienia absolwentów.

Strona internetowa nie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach nie podlegają systematycznym ocenom.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. licznych braków na stronie internetowej;
2. niedostosowania stron internetowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
3. braku okresowych przeglądów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

1. Zaleca się uzupełnienie wskazanych braków na stronie internetowej;
2. Zaleca się dostosowanie stron internetowych i systemów wymiany informacji drogą elektroniczną w Uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
3. Zaleca się wprowadzenie procedury monitorowania aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji publicznie dostępnych o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców;
4. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na Uczelni obowiązują formalnie przyjęte, określone w dokumencie Uczelniana Księga Jakości Kształcenia, zasady określające funkcjonowanie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia. Dokument ten przedstawia politykę kształcenia Uczelni oraz opisuje 14 procedur w zakresie monitoringu, ewaluacji i doskonalenia procesu kształcenia oraz tworzenia i doskonalenia programów studiów.

Na poziomie deklaratywnym są stosowane opisane, spójne z wymienionymi w powyższym dokumencie zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są okresowe oceny programu studiów oparte w założeniu o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji pozyskiwanych m.in. z badań ankietowych, przeprowadzanych przez nauczycieli analiz osiągniętych przez studentów efektów uczenia się, protokołów zaliczeń, egzaminów, realizacji praktyk studenckich, protokołów procesu dyplomowania.

Za zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia na Uczelni odpowiada pełnomocnik rektora ds. systemu zarządzania jakością kształcenia pełniący z urzędu funkcję przewodniczącego uczelnianej komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia. Nadzór merytoryczny nad kształceniem zapewnia dziekan oraz zespół programowy kierunku studiów.

Na Uczelni zostały wyznaczone osoby i zespoły sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad ocenianym kierunkiem oraz zostały określone ich kompetencje i zakresy obowiązków.

Zebrane w uczelnianej księdze jakości kształcenia procedury określają zasady i tryb wprowadzania zmian w programie kształcenia. W projektowaniu i modyfikacjach programu studiów uwzględniane są innowacje dydaktyczne, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość.

Przyjęcia na studia odbywają się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacyjne.

Na ocenianym kierunku prowadzone są zgodnie z deklaracjami Uczelni oceny programu studiów obejmujące co najmniej efekty uczenia się, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyk zawodowych, wyniki i stopień osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Uczelnia nie udokumentowała jednak

aplikacyjności obowiązujących procedur. Przedstawione przykłady zmian poczynionych na podstawie przeprowadzonych analiz pozyskiwanych danych miały w większości wypadków charakter jednostkowych działań, inicjowanych i wdrażanych przez nauczycieli akademickich w odniesieniu do realizowanych przez nich zajęć.

Stwierdzone w opisie stanu faktycznego w kryterium 1, 2 i 3 nieprawidłowości wskazują na nieskuteczność i nieefektywność funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w odniesieniu do ocenianego kierunku. System zapewnienia jakości kształcenia nie działa prawidłowo w odniesieniu m.in. do:

oceny zgodności programu kształcenia na kierunku z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu MNiSzW w sprawie studiów z 27.09.2018;

- oceny zgodności procesu kształcenia z wymaganiami określonymi w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela;
- oceny efektów uczenia się;
- oceny programu, organizacji i przebiegu praktyk;
- oceny prac dyplomowych ex post.

W ocenie programu studiów biorą udział nauczyciele akademicy, studenci oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym opiekunowie praktyk studenckich, jednakże pozyskiwane w ich procesie informacje oraz wynikające z nich wnioski nie są wykorzystywane do systematycznego i systemowego doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznej ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej, której wyniki są publicznie dostępne, nie są one jednak w pełni wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia i nie przyczyniają się do trwałych pozytywnych zmian.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Uczelnia określiła zasady swojej polityki zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w formalnie przyjętym przez Senat dokumencie Wielka Księga Jakości Kształcenia. W Uczelni obowiązują opisane w tym dokumencie zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz zasady oceny programu studiów oparte o wyniki wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów. Uczelnia nie udokumentowała zastosowania przyjętych rozwiązań projakościowych na poziomie aplikacyjnym.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia nie jest w pełni skuteczny co potwierdzają to nieprawidłowości i uchybienia zdiagnozowane w ocenie spełnienia kryteriów 1-3. Na ocenianym kierunku nie został zapewniony w sposób skuteczny udział interesariuszy wewnętrznych oraz

przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w ocenie programów kształcenia i ich realizacji oraz doskonalenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej, ale ich wyniki nie są w pełni wykorzystane w doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

5. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

W dniu 28 czerwca 2016 roku zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej przeprowadził powtórny wizytację na Wydziale Filologicznym Wyższej Szkoły Języków Obcych w Świeciu, dokonując oceny programowej na kierunku filologia na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Zostały sformułowana Uchwała pozytywna (Uchwała Nr 403/2016 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 lipca 2016 r.), w której sformułowano następujące zalecenia:

1. Dalsze prace nad udoskonaleniem jakości weryfikacji efektów kształcenia w pracach etapowych, szczególnie w odniesieniu do dostarczania studentom pełniejszej, bardziej konkretnej informacji zwrotnej.
2. Dalsze prace nad poprawą jakości prac magisterskich, w szczególności w odniesieniu do metodologii przeprowadzanych projektów badawczych, ale też ich strony językowej.
3. Dalsze prace nad ustaleniem precyzyjnych zasad wsparcia działalności naukowej pracowników naukowo-dydaktycznych oraz podjęcie działań prowadzących do wypracowania transparentnych kryteriów zatrudniania, awansowania, wynagradzania pracowników.
4. Podjęcie działań prowadzących do włączenia studentów w prace Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz wszelkich działań projakościowych.
5. Weryfikację skuteczności podjętych działań w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Zalecenie 1:

Kontynuacja prac nad udoskonaleniem jakości weryfikacji efektów kształcenia w pracach etapowych, szczególnie w odniesieniu do dostarczania studentom pełniejszej, bardziej konkretnej informacji zwrotnej.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności:

Przygotowane przez Uczelnie rozwiązania są nie w pełni skuteczne, co potwierdziły stwierdzone przez zespół oceniający uchybienia związane z niepełnym dostosowaniem metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, przypadkami nie w pełni rzetelnej oceny niektórych zadań domowych, stwierdzeniem w losowo wybranych pracach etapowych elementów plagiatyzmu) oraz podważającym wiarygodność oceny osiągnięcia efektów uczenia się brakiem informacji zwrotnej w większości analizowanych prac, co zostało stwierdzone w opisie stanu faktycznego kryterium 3.

Zalecenie nie zostało skutecznie zrealizowane.

Zalecenie 2:

Kontynuacja prac nad poprawą jakości prac magisterskich, w szczególności w odniesieniu do metodologii przeprowadzanych projektów badawczych, ale też ich strony językowej.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności:

Analiza przedłożonych do oceny losowo wybranych prac dyplomowych wykazała, iż powstające na kierunku prace dyplomowe wskazują na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w dyscyplinie językoznawstwo lub literaturoznawstwo, ale nie wskazują na osiągnięcie efektów uczenia się związanych z praktycznym zastosowaniem wiedzy i umiejętności, nie potwierdzają również przygotowania studentów do prowadzenia badań aplikacyjnych. Analizowane prace dyplomowe tylko częściowo wskazują na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, ponieważ oceny ich zostały zawyżone przez promotorów i recenzentów.

Zalecenie nie zostało skutecznie zrealizowane.

Zalecenie 3:

Kontynuacja prac nad ustaleniem precyzyjnych zasad wsparcia działalności naukowej pracowników naukowo-dydaktycznych oraz podjęcie działań prowadzących do wypracowania transparentnych kryteriów zatrudniania, awansowania, wynagradzania pracowników.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności:

W Uczelni wdrożone zostały rozwiązania w zakresie dofinansowania działalności naukowej oraz szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich. Brak jest obowiązującego systemu nagród oraz określonej ścieżki awansowej stymulujących i motywujących członków kadry do doskonalenia. Zatrudnienie opiera się na przejrzystych i jasnych zasadach i jest powiązane z obsługą procesu kształcenia.

Zalecenie zostało nie w pełni zrealizowane.

Zalecenie 4:

Podjęcie działań prowadzących do włączenia studentów w prace Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz wszelkich działań projakościowych.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności:

Studenci formalnie zostali wprowadzeni w skład ciał kolegialnych powiązanych z zapewnieniem jakości kształcenia. Zespół oceniający stwierdził niejasności względem delegowania przedstawicieli studentów do tych gremiów oraz znikomy wpływ studentów na doskonalenie programu i jakości kształcenia na kierunku.

Zalecenie nie zostało w pełni zrealizowane.

Zalecenie 5:

Weryfikację skuteczności podjętych działań w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności:

Uczelnia podjęła działania ukierunkowane na wdrożenie przygotowanych rozwiązań w zakresie polityki jakości. Na poziomie aplikacyjnym nie zostały one jednak w pełni wdrożone co skutkuje szeregiem uchybień w opisie stanu faktycznego w kryteriach 1-3, skutkujące oceną kryteriów "niespełnione".

Podjęte przez Uczelnię działania są nieskuteczne i nie sprzyjają systematycznemu podnoszeniu jakości kształcenia na kierunku.

Zalecenie nie zostało zrealizowane.

Przewodnicząca zespołu oceniającego

dr hab. Alina Orłowska

6. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
4. Rozporządzenie MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019 poz. 1450 z późn. zm.)
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.);
7. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218).
8. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
9. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej**Profil praktyczny****Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się****Standard jakości kształcenia 1.1**

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się**Standard jakości kształcenia 2.1**

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualną wiedzę i jej zastosowania z zakresu dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, normy i

zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 2.4

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl